

IES FRANCISCO FIGUERAS PACHECO

C/ Fernando Madroñal, n.º35 - 03007 Alicante
Teléfono 965 93 64 95 - Fax 965 93 64 96
03001908@gva.es

"Proyecto cofinanciado por los Fondos FEDER,
dentro del Programa Operativo FEDER
de la Comunidad Valenciana 2014 - 2020"

PLA D'IGUALTAT

I

CONVIVÈNCIA

IES FRANCISCO FIGUERAS PACHECO

CURS 2021/2022

IES FRANCISCO FIGUERAS PACHECO

C/ Fernando Madroñal, nº35 - 03007 Alicante
Teléfono 965 93 64 95 - Fax 965 93 64 96
03001908@gva.es

Proyecto cofinanciado por los Fondos FEDER, dentro del Programa Operativo FEDER de la Comunidad Valenciana 2014 - 2020

ÍNDEX:

1. INTRODUCCIÓ

2. DIAGNÒSTIC DE L'ESTAT DE LA CONVIVÈNCIA AL CENTRE

3. COMPOSICIÓ I PLA D'ACTUACIÓ ACORDAT PER LA COMISSIÓ DE CONVIVÈNCIA

4. MESURES I ACCIONS ORIENTADES A LA PROMOCIÓ DE LA CONVIVÈNCIA POSITIVA I A LA PREVENCIÓ DE CONFLICTES, PER A ACONSEGUIR UN ADEQUAT CLIMA EDUCATIU.

5. ACCIONS PER A LA CONSECUCIÓ D'UNA ESCOLA IGUALITÀRIA I COEDUCADORA / ACCIONS ORIENTADES AL RECONeixEMENT I LA INCLUSIÓ DE LES DONES I LA SEUA PRODUCCIÓ CULTURAL I CIENTÍFICA DINS DE LES PROGRAMACIONS DE CADA MATÈRIA / ACCIONS DE PREVENCIÓ DE VIOLÈNCIA DE GÈNERE / ACCIONS DE PROMOCIÓ DE LA DIVERSITAT SEXUAL, FAMILIAR I D'IDENTITATS DE GÈNERE.

6. PROTOCOLS DE PREVENCIÓ I INTERVENCIÓ DAVANT SUPÒSITS DE VIOLÈNCIA ESCOLAR QUE FIGUREN EN ELS ANNEXOS DE L'ORDRE 62/2014, DE 28 DE JULIOL.

7. PROTOCOL D'ACOMPANYAMENT A LA IDENTITAT DE GÈNERE, L'EXPRESSIÓ DE GÈNERE I LA INTERSEXUALITAT, D'ACORD AMB LA INSTRUCCIÓ DEL 15 DE DESEMBRE DE 2016, DEL DIRECTOR GENERAL DE POLÍTICA EDUCATIVA PER LA QUAL S'ESTABLEIX EL PROTOCOL D'ACOMPANYAMENT PER A GARANTIR EL DRET A LA IDENTITAT DE GÈNERE, EXPRESSIÓ DE GÈNERE I LA INTERSEXUALITAT.

8. DETECCIÓ DE NECESSITATS I PLANIFICACIÓ D'ACCIONS DE FORMACIÓ EN LA MATÈRIA DE CONVIVÈNCIA POSITIVA, RESOLUCIÓ DE CONFLICTES, IGUALTAT DE GÈNERE, DIVERSITAT SEXUAL, FAMILIAR I DE GÈNERE, I EN EDUCACIÓ SEXUAL ADREÇADES A TOTA LA COMUNITAT EDUCATIVA, EN COHERÈNCIA AMB EL PLA DE FORMACIÓ DE CENTRE.

9. PROTOCOL DE PREVENCIÓ I ACTUACIÓ DAVANT L'ASSETJAMENT LABORAL EN CENTRES DOCENTS.

10. PROCEDIMENT PER ARTICULAR LA COL-LABORACIÓ AMB ENTITATS I INSTITUCIONS DE L'ENTORN EN EL PLA DE CONVIVÈNCIA I IGUALTAT.

11. ESTRATÈGIES PER AL SEGUIMENT, L'AVALUACIÓ I LA DIFUSIÓ DEL PLA DE CONVIVÈNCIA I IGUALTAT.

IES FRANCISCO FIGUERAS PACHECO

C/ Fernando Madroñal, n°35 - 03007 Alicante
Teléfono 965 93 64 95 - Fax 965 93 64 96
03001908@gva.es

"Proyecto cofinanciado por los Fondos FEDER, dentro del Programa Operativo FEDER de la Comunidad Valenciana 2014 - 2020"

1. INTRODUCCIÓ

L'Ordre de 31 de març de 2006, de la Conselleria de Cultura, Educació i Esport regula l'elaboració i el desenvolupament del pla de convivència en els centres docents i estableix l'obligatorietat de redactar un pla de convivència que contemple la prevenció de les situacions conflictives, la resolució pacífica d'aquells conflictes que puguen produir-se i, en el seu cas, el tractament i rehabilitació de l'alumnat el comportament del qual supose un desajustament respecte a les normes de convivència del centre.

L'Ordre 62/2014, del 28 de juliol, la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport actualitza la normativa que regula l'elaboració de plans de convivència en els centres educatius de la Comunitat Valenciana i estableix els protocols d'actuació i intervenció davant suposats casos de violència escolar.

L'IES Francisco Figueras d'Alacant ja comptava, des de fa anys, amb un Pla de Convivència, que es complementava amb el Reglament de Règim Interior en el qual es tipifiquen les conductes contràries a la convivència i les sancions corresponents. Els dos permetien dur a terme els valors subscrits en el Projecte Educatiu del Centre del qual formen part. El Pla de Convivència i Igualtat que ací es desenvolupa és una actualització de l'anterior, segons s'exigeix en la Llei orgànica 8/2013, que estableix que els centres elaboraran un pla d'igualtat i convivència que incorporaran a la PGA i que recollirà totes les activitats que es programen prestant especial atenció a les actuacions de violència de gènere, igualtat i no discriminació.

L'Institut compta amb les eines i els recursos necessaris per a mantindre un clima propici i favorable en el qual es poden fer les tasques educatives que li són pròpies. Aquests recursos inclouen projectes i activitats que afavoreixen la comunicació i la cooperació de tots els membres de la Comunitat Educativa, així com plans per a previndre l'alteració de la convivència, per a resoldre conflictes i situacions d'indisciplina, violència, inclosa la de gènere, assetjament o ciberassetjament.

L'elaboració, o actualització, d'un Pla de Convivència i Igualtat proporciona una magnífica ocasió de recollir en un únic document les diferents activitats i actuacions que es duen a terme de forma programada i habitual en l'Institut, tant per a crear i mantindre l'ambient adequat com per a aconseguir la prevenció d'actituds violentes i conductes no desitjades. Creiem necessari manifestar explícitament que considerem que un pla de convivència i igualtat ha de centrar-se prioritàriament a establir les condicions de respecte, tolerància, harmonia i llibertat que han de tindre totes les relacions interpersonals en un centre educatiu democràtic. Atés que els conflictes són un element consubstancial a les relacions humanes, els esforços de la comunitat educativa en aquest sentit van dirigits no a l'eliminació del conflicte sinó més aviat a la seua solució pacífica i consensuada, ja que la superació satisfactòria dels conflictes ens fan créixer i enriquir-nos com a persones. Tenim, doncs, com a objectius prioritaris donar a conèixer el nostre pla d'igualtat i convivència a tots els membres de la comunitat educativa, fomentar la participació activa entre tots els seus components per a estendre les noves idees des del nostre Centre passant per l'àmbit de la família i transcendir fins a institucions locals. A més, el nostre propòsit és, a través de la coeducació, tractar de bandejar vells estereotips sexistes i discriminatoris en el nostre alumnat, ja que, si ho assimila, ens garantim aconseguir en el futur una igualtat real.

És cert, no obstant això, que resulta necessari sancionar els actes violents o indisciplinats i corregir les actituds agressives o irrespectuoses cap als altres. Per això, el Pla d'Igualtat i Convivència de l'IES Francisco Figueras Pacheco recull les normes, costums, tradicions i pràctiques que configuren i formen part de la convivència en la vida

IES FRANCISCO FIGUERAS PACHECO

C/ Fernando Madroñal, nº35 - 03007 Alicante
Teléfono 965 93 64 95 - Fax 965 93 64 96
03001908@gva.es

"Proyecto cofinanciado por los Fondos FEDER, dentro del Programa Operativo FEDER de la Comunidad Valenciana 2014 - 2020"

del centre, així com els procediments i estratègies per a corregir aquelles actituds i conductes que són contràries a una bona convivència.

1.2. CONTEXT LEGISLATIU

En el nostre Pla d'Igualtat i Convivència seran aplicables:

- L'article 124 de la Llei orgànica 2/2006, en la nova redacció donada per la Llei orgànica 8/2013, que estableix que els centres elaboraran un Pla d'Igualtat i Convivència que incorporaran a la Programació General Anual i que recollirà totes les activitats que es programen prestant especial atenció a les actuacions de prevenció de violència de gènere, igualtat i no discriminació.
- L'article 8 de la Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de protecció integral contra la violència de gènere, que insta que s'adopten mesures necessàries per a assegurar que els consells escolars impulsen l'adopció de mesures educatives que fomenten la igualtat real i efectiva entre homes i dones.
- L'article 27 del Decret 39/2008, de 4 d'abril, del Consell, sobre la convivència en els centres docents no universitaris sostinguts amb fons públics i sobre els drets i deures de l'alumnat, pares, mares, tutors o tutores, professorat i personal administratiu i de serveis (DOGV 5738, 09.04.2008).
- L'Ordre 62/2014, de 28 de juliol, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual s'actualitza la normativa que regula elaboració dels plans de convivència (DOGV 7330, 01.08.2014).
- L'Ordre de 12 de setembre de 2007, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual es regula la notificació d'incidències que alteren la convivència escolar, emmarcada dins del Pla de prevenció de la violència i promoció de la convivència en els centres escolars de la Comunitat Valenciana (PREVI) (DOGV 5609, 28.09.2007).
- La Resolució 8/IX, sobre la creació de la figura coordinadora d'igualtat en tots els centres educatius, aprovada per la Comissió de Política Social i Ocupació en la reunió del 9 de desembre de 2015.
- L'Ordre 3/2017, de 6 de febrer, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es constitueixen les unitats d'atenció i intervenció del Pla de prevenció de la violència i la promoció de la convivència (PREVI) i s'estableix el procediment per al seu funcionament; la Instrucció del 15 de desembre de 2016, del director general de Política Educativa, per la qual s'estableix el protocol d'acompanyament per a garantir el dret a la identitat de gènere i la intersexualitat, i la Llei 8/2017, de 7 d'abril, de la Generalitat, integral del reconeixement del dret a la identitat i a l'expressió de gènere a la Comunitat Valenciana.
- DECRET 102/2018, de 27 de juliol, del Consell, de desenvolupament de la Llei 8/2017, integral del reconeixement del dret a la identitat i a l'expressió de gènere en la Comunitat Valenciana.

RESOLUCIÓ conjunta d'11 de desembre de 2017, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport i de la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública, per la qual es dicten instruccions per a la detecció i l'atenció precoç de l'alumnat que pugua presentar un problema de salut mental.

1.3. ESTATUTS EUROPEUS PER ALS CENTRES EDUCATIUS DEMOCRÀTICS SENSE VIOLÈNCIA

IES FRANCISCO FIGUERAS PACHECO

C/ Fernando Madroñal, nº35 - 03007 Alicante
Teléfono 965 93 64 95 - Fax 965 93 64 96
03001908@gva.es

Proyecto cofinanciado por los Fondos FEDER, dentro del Programa Operativo FEDER de la Comunidad Valenciana 2014 - 2020

El Pla de Convivència de l'IES Francisco Figueras Pacheco manifesta la seua acceptació expressa dels principis que s'estableixen en els Estatuts Europeus per a centres educatius democràtics i sense violència que es relacionen a continuació:

1- Tots els membres de la comunitat educativa tenen dret a un centre segur i sense conflictes. Cada individu té la responsabilitat de contribuir a la creació d'un ambient positiu que afavorisca l'aprenentatge i el desenvolupament personal.

2- Tots tenen dret a ser tractats i respectats per igual amb independència de les seues característiques personals (sexe, raça, religió, etc.). Tots gaudeixen de llibertat d'expressió sense risc de discriminació o repressió.

3 La comunitat educativa garanteix que tots els seus membres coneixen els seus drets i responsabilitats.

4- Com a centre educatiu democràtic, l'Institut té un òrgan de presa de decisions triat democràticament i compost per representants dels estudiants, professors, pares i altres membres de la comunitat educativa. Tots els membres d'aquest òrgan tenen dret de vot.

5- En un centre educatiu democràtic, els conflictes són resolts en estreta col·laboració amb tots els membres de la comunitat educativa, d'una manera constructiva i sense violència. Tot centre educatiu té personal i alumnes preparats per a previndre i solucionar els conflictes a través d'actuacions de mediació i consens.

6- Tot cas de violència és investigat i tractat amb la major promptitud possible, i és examinat en profunditat ja siguen alumnes o qualsevol altres membres de la comunitat educativa els implicats.

7- El centre educatiu com a part de la comunitat local intercanvia informació rellevant i coopera activament amb altres entitats locals són essencials per a la prevenció i la resolució dels problemes.

1.4. L'INSTITUT, CARACTERÍSTIQUES I ENTORN

L'I.E.S. Francisco Figueras Pacheco està situat al barri de Babel. En ESO, i Batxillerat Diürn, l'Institut rep, a més de l'alumnat d'aquesta zona, estudiants dels barris de Florida, Ciutat d'Assís i, en menor proporció, Benalúa, quatre àrees habitades majoritàriament per famílies amb una gran preocupació per donar als seus fills una bona educació. També el nostre Centre acull uns quants estudiants procedents de famílies molt desfavorides econòmicament i socialment i, en conseqüència, culturalment. L'Institut rep tots els alumnes hipoacúsics i la major part dels alumnes amb dificultats motores de la zona, ja que disposa dels recursos humans i materials apropiats. Aquests alumnes participen activament en les activitats de l'Institut, igual que els altres alumnes.

Així doncs, el nostre Centre compta amb una àmplia gamma de qualsevol mena d'alumnat en la Secundària: des d'alumnat d'excel·lents capacitats acadèmiques amb un rendiment superior a la mitjana general de la CV, fins una mica d'alumnat que, per les seues característiques (condicions de vida, incorporació tardana al sistema educatiu...), necessita mesures educatives especials (i, a vegades, disciplinàries), passant perquè una gran part de l'alumnat del nostre Institut té un comportament i uns resultats acadèmics concordes amb la mitjana del nostre sistema educatiu. Ací, s'atén tot l'alumnat segons les seues necessitats i es fomenta, amb projectes i activitats diverses, la integració dels qui més dificultats tenen, de manera que puguem desenvolupar-se com a persones i puguem arribar a ser ciutadans,-as tolerants i responsables que coneixen els seus drets, però també les seues obligacions.

IES FRANCISCO FIGUERAS PACHECO

C/ Fernando Madroñal, n°35 - 03007 Alicante
Teléfono 965 93 64 95 - Fax 965 93 64 96
03001908@gva.es

"Proyecto cofinanciado por los Fondos FEDER, dentro del Programa Operativo FEDER de la Comunidad Valenciana 2014 - 2020"

L'Institut, a més d'ensenyaments d'ESO i Batxillerat en règim de diürn, imparteix també ensenyaments de Batxillerat nocturn, així com Cicles Formatius de les famílies Comerç i Màrqueting (Comerç de Grau Mitjà i Serveis al Consumidor de grau Superior) i Serveis a la Comunitat (Educació Sociosanitària de Grau Mitjà i Educació Infantil, Integració Social i Animació Sociocultural de Grau Superior i Atenció Sociosanitària de Grau Mitjà). Tots els Cicles Formatius s'imparteixen en horari de vesprada. Així mateix, s'imparteix un curs de Serveis Comercials de FPB, vinculat a la família de Comerç i Màrqueting, en horari matutí. L'Institut és Centre col·laborador del CEED i, com a tal, imparteix el Batxillerat a distància i els Cicles de Formació Professional semipresencials. Aquesta variada oferta educativa enriqueix la vida del Centre i la convivència entre els diferents tipus d'ensenyament està perfectament harmonitzada.

1.5. OBJECTIUS DEL PLA D'IGUALTAT I CONVIVÈNCIA

La convivència és una fi educativa en si mateix i consegüentment ha de formar part fonamental del procés ensenyament-aprenentatge, no pot considerar-se merament com l'aplicació de mesures organitzatives i disciplinàries. El Pla d'Igualtat i Convivència serà el resultat d'un consens i una implicació de tots els sectors que formem la comunitat educativa (professorat, famílies i alumnat) per al foment d'una bona convivència en el Centre.

L'objectiu general del Pla d'Igualtat i Convivència de l'IES Francisco Figueras Pacheco és servir d'instrument per a aconseguir els següents objectius específics:

1. Garantir a totes les persones que integren la comunitat educativa de l'Institut les condicions de convivència idònies per a dur a terme les funcions que els són pròpies.
2. Crear i mantindre un clima de treball agradable i relaxat que afavorisca el desenvolupament personal de tots els integrants d'aquesta comunitat educativa.
3. Contribuir a mantindre un clima de convivència que afavorisca l'aprenentatge de totes les assignatures.
4. Fomentar els valors que faciliten i ennoblexen les relacions humanes com la comprensió, la tolerància, el respecte als altres, l'acceptació de la diversitat entre les persones com una riquesa, la solidaritat, la sensatesa, la confiança i tranquil·litat, l'autoestima.
5. Afavorir que alumnes i professors se senten orgullosos del que són i on es troben.
6. Contribuir eficaçment a la formació integral dels alumnes.
7. Fomentar el diàleg com a forma habitual de resoldre els conflictes i evitar la violència.
8. Fomentar la implicació de comunitat educativa en el model d'escola coeducativa.
9. Conèixer la situació del Centre, tant en la seua organització escolar amb en el seu context familiar i social des d'una perspectiva de gènere, així com conèixer els avanços coeducatius que s'han generat en el Pla Director.
10. Implementar un Pla d'Acció Tutorial amb un enfocament integrat de gènere.
11. Promoure un desenvolupament curricular lliure de biaixos sexistes i estereotips de gènere, no androcèntric i amb referència integradora de models igualitaris per a xics i xiques.

IES FRANCISCO FIGUERAS PACHECO

C/ Fernando Madroñal, n°35 - 03007 Alicante
Teléfono 965 93 64 95 - Fax 965 93 64 96
03001908@gva.es

Proyecto cofinanciado por los Fondos FEDER, dentro del Programa Operativo FEDER de la Comunidad Valenciana 2014 - 2020

12. Dissenyar intervencions correctores i d'extensió d'ús, de manera general en el professorat i l'alumnat, d'un llenguatge inclusiu, no sexista.
13. Promoure la bona convivència lliure de comportaments sexistes i models estereotipats, tant en les relacions de l'alumnat entre si, com en la relació d'aquest amb el professorat, així com estendre el rebuig de tota la comunitat educativa a les actituds i models que generen la violència de gènere, en qualsevol de les seues formes.
14. Impulsar i organitzar activitats curriculars complementàries i extraescolars coeducatives, que ajuden a desenvolupar la competència ciutadana de l'alumnat i a sensibilitzar-lo amb els problemes socials que la falta d'igualtat genera.
15. Estimular l'ús de recursos coeducatius i proposar solucions per a una utilització equitativa dels espais comuns del Centre.
16. Participar i col·laborar amb altres institucions públiques de diferents àmbits i altres centres de l'entorn, en les actuacions i activitats relacionades amb la igualtat de gènere en educació.
17. Divulgar els avanços desenvolupats i difondre les bones pràctiques coeducatives consolidades.

2. DIAGNÒSTIC DE L'ESTAT DE LA CONVIVÈNCIA AL CENTRE.

Des de fa molts anys, la comunitat educativa de l'Institut ha tingut una preocupació constant per crear i mantindre un clima de convivència favorable. Al llarg de la nostra història, una part important de la tasca que s'ha realitzat al centre ha anat encaminada precisament al fet que les relacions personals entre tots els que hi vivim estiguen basades en el respecte mutu, en la col·laboració, en la solidaritat i en l'acceptació de les normes que regulen la convivència.

L'enfocament de la convivència en el Centre té una visió constructiva i positiva. Les diferents actuacions que es duen a terme tendeixen a mantindre un clima agradable i relaxat que afavorisca en tots els membres de la Comunitat un comportament adequat per a convida de manera lliure i responsable. La convivència és un mitjà i una finalitat, però vivim un moment en el qual les noves situacions conflictives plantegen nous reptes en la cerca de solucions. Al centre és habitual la creació de grups de treball que qüestionen i plantegen alternatives als conflictes relacionats amb la convivència: per noves propostes educatives, per la necessitat de revisar normes i aplicar-les d'una altra manera, per la necessitat de treballar des de la transversalitat uns certs temes en moments concrets, per la necessitat d'incidir en alguns aspectes de l'acció tutorial, per la necessitat de millorar la participació dels estudiants en el procés educatiu...

En el terreny de la prevenció, el nostre centre treballa des de l'acció tutorial sota la guia del Departament d'Orientació. No obstant això, en l'Institut, també es fomenten la comunicació i la convivència amb activitats de tota índole, com després veurem (participació de l'alumnat en la revisió de les normes del RRI des de les tutories, participació activa en projectes, certàmens i premis o competicions de tota mena, xarrades i seminaris impartits al centre per a pares i mares, atenció més personalitzada davant les NEE...).

IES FRANCISCO FIGUERAS PACHECO

C/ Fernando Madroñal, n°35 - 03007 Alicante
Teléfono 965 93 64 95 - Fax 965 93 64 96
03001908@gva.es

Proyecto cofinanciado por los Fondos FEDER, dentro del Programa Operativo FEDER de la Comunidad Valenciana 2014 - 2020

Igualment, des del curs 2002-2003 funciona un equip de mediació que integra alumnat, professorat i pares, i que té com a objectiu afavorir una actitud positiva davant la resolució de conflictes. Des que va començar el programa de mediació, la filosofia del Centre ha anat guanyant un enfocament més positiu davant un conflicte. A poc a poc, els diferents col·lectius que formen part de la vida de l'Institut s'hi han anat impregnant d'aquesta nova actitud davant els conflictes, que en realitat són inherents al procés d'ensenyament-aprenentatge i a l'etapa de l'adolescència.

Encara que sempre ha sigut així als centres d'ensenyament, en els últims anys el professorat ha hagut d'adaptar-se a l'augment del problema que suposa treballar amb alguns adolescents amb actituds i comportaments derivats de situacions familiars difícils; a la integració de l'alumnat que procedeix d'altres sistemes educatius i d'altres cultures; a les agressions entre l'alumnat (la majoria de les vegades provocats per altercats fora de l'Institut); als gestos d'assetjament escolar; a alguns casos de violència de gènere i familiar... L'increment d'aquesta problemàtica es deu, entre altres factors, a la crisi econòmica i a una falta de preparació en valors d'una gran part de la societat, valors com la humilitat, el reconeixement de l'autoritat (moral, legal, social...) i de la importància de la constància i de l'esforç per aconseguir el que es vol, la responsabilitat individual en el bon funcionament de la col·lectivitat, el coneixement i la interiorització que tot tipus de conducta té unes conseqüències que han de ser assumides...

Efectivament, l'Institut, com a part d'un conjunt molt més ampli, presenta els mateixos problemes que la societat, i els conflictes i la violència (en casos puntuals) no són una excepció. En l'actualitat, el clima de convivència en el Centre és acceptablement bo. Generalment no s'observen problemes seriosos, però de tant en tant apareixen, curiosament de forma més freqüent en els primers cursos de l'ESO, alguns casos que alteren el desenvolupament normal de la convivència i, en alguns moments, es vulnera el dret de la resta de l'alumnat a rebre una educació òptima. Pràcticament la majoria dels conflictes es resolen mitjançant el diàleg amb l'alumnat implicat, i, en cas que siga necessari, amb les seues famílies. Quan el diàleg no és suficient o la conducta disruptiva és recurrent s'adopten mesures disciplinàries de diferent índole, sempre amb caràcter educatiu i rehabilitador: incorporació a l'aula de convivència, realització de tasques educatives en horari no lectiu, privació del temps de l'esbarjo, suspensió del dret a participar en activitats extraescolars, suspensió del dret d'assistència a algunes classes per efectuar treballs acadèmics encomanats pel professorat que imparteix la docència... En els casos més greus és necessari obrir expedients disciplinaris, que tenen com a objecte determinar la possible gravetat dels fets i, si així procedeix, aplicar les sancions corresponents, generalment la suspensió del dret d'assistència al Centre durant el període lectiu que permet la Llei i la persona instructora considera convenient. La seriositat, el rigor i el grau de formalitat amb el qual s'instrueixen els expedients i s'apliquen les sancions tenen també el propòsit d'establir clarament que determinades actituds i comportaments són intolerables al nostre Institut. Per aquest motiu, aquestes sancions són educatives, tant per al propi alumnat sancionat com per a la resta, ja que quan es coneixen les conseqüències derivades de mals comportaments, resulten preventives.

La Comissió de Convivència de l'IES F. Figueras Pacheco proposa que, segons aquest diagnòstic basat en l'observació, en enquestes sobre la convivència realitzades a tota la comunitat educativa i en l'anàlisi de la documentació pertinent (parts de disciplina, informes de l'Equip Directiu...), hem de continuar treballant tots i totes en la cerca i l'execució de solucions perquè encara ens queda camí per recórrer per a superar les dificultats més comunes en la convivència en el Centre (relacions alumnes-alumnes, alumnat-professorat, professorat-alumnat). I principalment, no hem d'oblidar que a "conviure" aprenem vivint junts amb la voluntat d'aconseguir que les nostres relacions mútues siguen el més fructíferes, agradables i respectuoses possibles.

IES FRANCISCO FIGUERAS PACHECO

C/ Fernando Madroñal, n°35 - 03007 Alicante
Teléfono 965 93 64 95 - Fax 965 93 64 96
03001908@gva.es

"Proyecto cofinanciado por los Fondos FEDER,
dentro del Programa Operativo FEDER
de la Comunidad Valenciana 2014 - 2020"

3. COMPOSICIÓ I PLA D'ACTUACIÓ ACORDAT PER LA COMISSIÓ DE CONVIVÈNCIA.

La Comissió de Convivència de l'IES Francisco Figueras Pacheco està formada per la Directora, la Cap d'Estudis, representants del professorat i representants de l'AMPA, la Coordinadora d'Igualtat i Convivència, representants de l'alumnat i un representant del personal d'Administració i Serveis, que canvien segons es renova el Consell Escolar.

Aquesta Comissió té encomanades i porta a terme les següents funcions:

- a) Efectua el seguiment del Pla d'Igualtat i Convivència, per la qual cosa trimestralment elabora un informe que presenta al Consell Escolar. L'informe recull les incidències produïdes, les actuacions dutes a terme, l'avaluació dels resultats i, si escau, les propostes de millora.
- b) Informa, doncs, al Consell Escolar sobre les actuacions realitzades i sobre l'estat de la convivència en l'Institut.
- c) Recull i canalitza les iniciatives de tots els sectors de la comunitat educativa representats en el Consell Escolar per a millorar la convivència.
- d) Promou i realitza mesures i accions de caràcter pedagògic i no disciplinàries, relatives a la promoció de la convivència i la prevenció de la violència (inclosa la masclista) i que ajuden a resoldre els conflictes de l'Institut.
- e) Col·labora amb la Direcció del Centre en la revisió periòdica del Pla d'Igualtat i Convivència, aportant les seues consideracions a la nova redacció que s'hi faça, abans de la presentació al Consell Escolar per a la seua aprovació, si escau.

Periodicitat de les reunions:

La Comissió de Convivència es reunirà sempre que procedisca per temes disciplinaris i, almenys, una vegada per trimestre.

Informació de les decisions:

Les conclusions que se'n deriven de cada reunió de la Comissió de Convivència seran lliurades a la Junta/Assemblea de Delegats/des, als tutors/es afectats/des i al Consell Escolar.

No obstant això, i per raons d'operativitat, aquesta Comissió podrà funcionar sempre que, almenys, siguen presents quatre dels seus membres i un d'ells siga necessàriament la Directora o la Cap d'Estudis. Dels resultats d'aquestes sessions es rendiran comptes, en tot cas, a la resta de la Comissió.

4. MESURES I ACCIONS ORIENTADES A LA PROMOCIÓ DE LA CONVIVÈNCIA POSITIVA I A LA PREVENCIÓ DE CONFLICTES, PER ACONSEGUIR UN ADEQUAT CLIMA EDUCATIU.

L'Institut programa i realitza múltiples i variades activitats per a crear i mantindre un ambient cooperatiu i de diàleg. Encara que cada curs escolar pot haver-hi variacions (en funció de l'oferta, els interessos de la comunitat

IES FRANCISCO FIGUERAS PACHECO

C/ Fernando Madroñal, n°35 - 03007 Alicante
Teléfono 965 93 64 95 - Fax 965 93 64 96
03001908@gva.es

Proyecto cofinanciado por los Fondos FEDER, dentro del Programa Operativo FEDER de la Comunidad Valenciana 2014 - 2020

educativa i la disponibilitat de les institucions col·laboradores), els objectius que es persegueixen són sempre els mateixos: fomentar un clima de convivència apropiat en l'Institut perquè l'alumnat pugui formar-se integralment com a persones. Les actuacions concretes de cada curs escolar formen part dels respectius Plans Generals Anuals, on s'especifiquen, a més de la descripció de l'activitat, les persones responsables de dur-la a terme, els recursos dels quals el Centre disposa i la temporalització.

A continuació es presenta la descripció de les activitats més generals agrupades en apartats amb un nexa temàtic comú: les que formen part de la mediació i models dialògics de prevenció de conflictes (4.1.), les que fomenten la democratització de les estructures del Centre (4.2.), les que tenen a veure amb un determinat tipus d'organització i d'atenció a la diversitat (4.3.), les accions i activitats que eduquen en valors i l'adquisició de les competències clau relacionades més directament amb la convivència (4.4.) i les que formen part dels plans d'acollida a alumnat, professorat i pares i mares (4.5.).

4.1. Mediació, una forma de resolució de conflictes en l'IES Francisco Figueras Pacheco i models dialògics de prevenció de conflictes

En el curs 2002-03 un grup de set professors i dues mares van rebre formació en temes de mediació per part de prestigiosos especialistes de Madrid i Barcelona (Juan Carlos Torrego, Carmen Boqué, etc.). El grup de professors, una vegada format, durant el mateix curs, es va encarregar de la formació d'altres 60 persones, entre professorat i alumnat. Així, una vegada aprovat pels òrgans competents i assabentada tota la comunitat educativa que a l'Institut funcionava un servei de mediació, es va posar en funcionament i no ha deixat de funcionar des d'aquell mateix curs. És més, amb la finalitat de suplir les vacants del professorat i de l'alumnat mediador que deixa l'Institut, s'han realitzat altres cursos de formació de mediadors, en els quals han participat més de dues-centes persones: alguns professors, molts alumnes (d'ESO, uns pocs de Batxillerat i de Cicles Formatius) i uns quants pares. La intenció dels coordinadors de mediació és que aquesta formació, després de l'experiència tan satisfactòria en el curs 2015-16, tinga sempre lloc en algun emplaçament allunyat de l'Institut on es pugui pernoctar, per exemple en un centre-alberg mediambiental, amb la finalitat d'incentivar, si és possible, la convivència entre l'alumnat participant i premiar-lo pel seu esforç i col·laboració (Comentem aquest aspecte en l'apartat "Accions de prevenció de violència de gènere").

També al nostre Institut, en el seu moment, es van dur a terme les dues Jornades d'Alumnes Mediadors organitzades pel CEFIRE d'Alacant, en les quals van participar alguns instituts de la província, amb activitats lúdiques que fomentaven la cooperació i el treball en grup.

Servei de mediació

Dues professores s'encarreguen, a principi de curs, de confeccionar la disponibilitat horària de tot el professorat i de l'alumnat mediador i, en funció d'aquesta, triar els dos mediadors o mediadores idònies i disponibles. A més seleccionen dos observadors/es que, sovint, són mediadors/es inexperts/es, que encara no han realitzat cap mediació, i es trien perquè aprenen.

El protocol per a una mediació és el següent: a vegades, quan dues parts volen solucionar un conflicte (generalment, alumnat que s'insulta o que està enfadat entre si) es posen en contacte amb la comissió de mediació; la majoria de les vegades és la Cap d'Estudis o el tutor/a qui informa la comissió de mediació del cas. Aleshores, la comissió estudia el conflicte per a comprovar si és susceptible de mediació. Les coordinadores convoquen les dues parts en conflicte, els mediadors i els observadors perquè realitzen la mediació en un dia i una hora concretes a l'aula

IES FRANCISCO FIGUERAS PACHECO

C/ Fernando Madroñal, n°35 - 03007 Alicante
Teléfono 965 93 64 95 - Fax 965 93 64 96
03001908@gva.es

Proyecto cofinanciado por los Fondos FEDER, dentro del Programa Operativo FEDER de la Comunidad Valenciana 2014 - 2020

existent per a aquesta qüestió. També expliquen als mediadors la situació del cas en què s'ha de mediar i, conjuntament, decideixen si s'ha d'efectuar una premediació o no. Una vegada realitzada la mediació, aquesta comissió (mediadors i coordinadors) s'encarrega d'arxivar l'informe (sempre ha de tindre un caràcter confidencial) que han realitzat els mediadors i els observadors i han signat les parts, i de controlar que es duu a terme el seguiment. Generalment aquest seguiment consisteix a convocar els mediadors i les parts passat un mes des de la mediació perquè es revisen si els acords s'estan complint. Evidentment, el procediment de mediació no eximeix del compliment de les mesures correctives o disciplinàries que han d'aplicar-se per incompliment de les normes de convivència, però es pot tindre en compte com a atenuant de la sanció.

Es pot afirmar que, des que el servei de mediació es va implantar en el Centre, la comunitat educativa s'ha anat impregnant d'una actitud més positiva cap al conflicte. Per això, és evident que com més alumnat i professorat estiga format en la resolució de conflictes de manera pacífica, com és la mediació, es garanteix en major grau la convivència de l'Institut. Per aquest motiu, es pretén que tots els anys es forme en mediació a l'alumnat de 2n d'ESO, i que aquest mateix alumnat, en 3r d'ESO, amb la preparació requerida, exercisca de tutor de l'alumnat de 1r d'ESO (la coneguda Tutoria Entre Iguals: TEI).

D'altra banda, el mateix alumnat mediador és el que s'encarrega de donar a conèixer en una tutoria de cada inici de curs en què consisteix el servei de mediació. Per això, les dues professores coordinadores preparen dinàmiques de socialització. Amb la finalitat d'afavorir la convivència entre l'alumnat mediador i de mantindre viu l'esperit de l'alumnat mediador, es realitzen altres activitats en què aquest alumnat és el protagonista: jornades de trobades amb un altre alumnat mediador d'altres Instituts (per exemple, de Petrer i de Castalla); jornada lúdica i formadora en el nostre Centre o en un altre lloc més recreatiu amb menjar d'agermanament subvencionada per l'AMPA del nostre IES, etc.

Programa TEI: TUTORIA ENTRE IGUALS. Programa de convivència per a la prevenció de la violència i l'assetjament escolar.

Des del curs 2016/17 funciona en el nostre IES el programa TEI; l'objectiu d'aquest programa és actuar de manera preventiva contra la violència i l'assetjament escolar. Té un caràcter institucional i implica a tota la comunitat educativa. Està basat en l'ajuda (social, emocional i personal) dels iguals-tutors/es. Així, l'alumnat de 3r d'ESO és tutor emocional de l'alumnat de 1r d'ESO. Aquest programa és un recurs important en el procés de participació, conscienciació, prevenció i desenvolupament de programes d'intervenció en la convivència del centre educatiu. Pot adoptar-se com una mesura contra la desmotivació i el fracàs, no únicament curricular, sinó també personal i social. El programa treballa les competències emocionals per al desenvolupament:

- **personal:** s'afavoreix que els adolescents de l'Institut puguen viure plenament i desenvolupar-se en el si de la comunitat, adoptant estratègies per a viure en un món complex, canviant i ple d'incertesa, i desenvolupant actituds de responsabilitat, compromís per a la construcció d'una societat més justa, democràtica i participativa.
- **acadèmic:** el treball de les competències emocionals ajuda a millorar el rendiment acadèmic. Al llarg del curs, l'equip docent ha anat observant en el Centre la millora quant a la prevenció i a la minimització de conflictes, de conductes d'inadaptació i l'increment positiu de resultats acadèmics des que s'està treballant de manera intencional i sistemàtica en l'acció educativa, l'educació emocional.

IES FRANCISCO FIGUERAS PACHECO

C/ Fernando Madroñal, n°35 - 03007 Alicante
Teléfono 965 93 64 95 - Fax 965 93 64 96
03001908@gva.es

"Proyecto cofinanciado por los Fondos FEDER, dentro del Programa Operativo FEDER de la Comunitat Valenciana 2014 - 2020"

Per a poder dur a terme aquest programa s'intenta que coincidisquen les hores de tutoria de l'alumnat de 1r i de 3r d'ESO, ja que al llarg de cada curs escolar s'organitzen diferents activitats de cohesió entre tutors/es i tutoritzats/des. També tenim la sort de comptar al nostre IES amb el CFGS d'Integració Social que col·labora en determinades activitats que són organitzades i dinamitzades pel professorat i alumnat de 1r del CFGS d'Integració Social.

OBSERVADORS DE LA CONVIVÈNCIA. Ajuda entre iguals

Aquest programa posat en marxa el curs 2016/17, té com a objectiu prioritari aconseguir un clima social i una consciència personal i col·lectiva de rebuig cap a conductes inapropiades, així com acabar amb les dinàmiques de domini-submissió que porten al maltractament verbal, físic, psicològic, social i tecnològic (xarxes socials) amb la intenció de fer mal. En aquest sentit, recorrem als propis companys com a element clau per a millorar i gestionar la convivència a l'aula. Amb tot això, s'han reduït els casos de maltractament entre iguals, així com l'adopció de mesures sancionadores.

Bàsicament es tracta d'alumnes capaços i capaces d'escoltar i acompanyar en les seues necessitats altres companys i companyes, aconseguint que els conflictes siguen detectats i intervinguts com més prompte millor i en nivells baixos d'intensitat, promovent l'interés col·lectiu per al seu tractament, la prosocialitat, ajuda, suport, respecte i tolerància, tacte i sensibilitat entre tots, aprenent, en definitiva, a "tractar-se bé" i "cuidar-se els uns als altres".

És un programa adreçat a l'alumnat de 1r i 2n d'ESO. El càrrec d'Observador/a de la Convivència té un caràcter voluntari. Quant al seu perfil, els i les alumnes ajudants han de ser empàtics, respectuosos, tolerants, amb bona disposició per a l'escolta, discrets i confidencials, bons comunicadors i amb capacitat de negociació davant els conflictes de baixa intensitat.

Aquests i aquestes alumnes reben formació per part d'un membre de la Comissió de Convivència en tècniques d'escolta activa i habilitats socials. Així mateix, es mantenen reunions periòdiques amb la Comissió de Convivència per a valorar l'estat de la convivència a les aules i derivar els problemes greus.

4.2. Participació en la gestió del Centre dels diferents estaments que el formen

En aquest apartat agrupem totes les activitats relacionades amb la democratització de l'Institut, ja que la participació de tota la comunitat educativa en la gestió i en la vida activa del Centre contribueix a la millora del clima de convivència.

A) Participació del professorat. Creació de comissions i grups de treball.

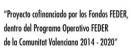
Cada curs escolar, generalment al principi i abans que comencen les classes, tot el professorat es reuneix pels nivells que ha d'impartir i debat sobre aspectes relacionats amb la disciplina i la convivència. Les conclusions s'emporten al Claustre i s'aproven, si són procedents. **S'utilitzen com a base el Pla de Convivència i Igualtat i el RRI, amb què, al mateix temps, és una mesura per a donar-los a conèixer** (els professors poden consultar-los sempre que vulguen en la pàgina web del Centre).

A més, hi ha un considerable nombre de professors que, voluntàriament, participa en la cerca de fórmules que milloren el funcionament en general de l'Institut, la qual cosa afavoreix la convivència. Aquests grups de treball

IES FRANCISCO FIGUERAS PACHECO

C/ Fernando Madroñal, n.º35 - 03007 Alicante
Teléfono 965 93 64 95 - Fax 965 93 64 96
03001908@gva.es

tracten temes dels projectes corresponents i, a més, creen un espai i un temps d'intercanvi d'opinions, de millora de les relacions entre el professorat i, en algunes ocasions, de formació d'amistats duradores.

Com a exemples podem citar els següents:

* Grups de treball, seminaris i projectes relacionats directament amb la convivència: per esmentar els més recents, durant el curs escolar 2006-07 i 2007-08 es va realitzar un projecte de formació per a tractar la revisió del Reglament de Règim Interior i la gestió de l'aula i es van crear grups de treball per a abordar la problemàtica derivada de falta de disciplina. El curs escolar 2014-15, un Seminari va treballar també propostes per a millorar la convivència en l'Institut, com van fer també els components del Projecte Educatiu del Desenvolupament de les Competències. Totes les propostes s'han recollit i presentat en el Claustre i en el Consell Escolar per al seu debat i aprovació. També en el curs 2014-15 i en el curs 2015-16, un grup de professors es va formar en educació emocional i en recursos i estratègies per a la gestió de l'aula amb alumnes disruptius. Durant el curs 2016-17 tres professors es van formar en ABP i després a través d'un grup de treball es va formar a un grup de professors, -es del Centre. L'aprenentatge basat en projectes és una metodologia que permet els alumnes adquirir els coneixements i les competències clau en el segle XXI mitjançant l'elaboració de projectes que donen resposta a problemes de la vida real; així va nàixer el projecte "Viu Alacant", que culmina en els cursos posteriors amb un Seminari que té com a productes finals la construcció d'una Foguera i la creació d'un Llibret. En el curs 2018-19, es duu a terme un Projecte de Formació del Professorat en tot en el centre en el que es treballa directament a l'aula activitats per a millorar la comprensió lectora; és evident que, si es milloren les competències, es millora la convivència. També existeix un grup de treball per a elaborar un periòdic escolar. Tots aquests grups de treball i seminaris demostren la preocupació d'una certa part del professorat per aquesta problemàtica.

* Altres Grups de treball que, indirectament, contribueixen a la millora de la convivència són: des del curs 2006-07 existeix en l'Institut un grup format per tres professors que coordina activitats que potencien el gust per la lectura i són un marc d'interactuació entre professorat, alumnat i personal no docent (minifira de llibres per Nadal, Dia del Llibre, Clubs de Lectura d'alumnat i professorat, Tertúlies Dialògiques, etc.); els Grups de treball que col·laboren en els Programes Europeus que, amb la seua tasca, permeten un espai de diàleg i de col·laboració entre el nostre alumnat i permet a més la col·laboració amb alumnat d'altres procedències i cultures; el grup interdisciplinari de l'Aula Verda i de l'Agenda 21, que promou entorns saludables per a una millor relació entre tots; els grups interdisciplinaris que participen amb el seu alumnat en diferents commemoracions i festivitats (*Halloween*, concurs de nades per Nadal, Dia de la Pau, Dia internacional de la Dona Treballadora, Dia contra la Violència de Gènere...); Dia de les Llengües que es parlen en el Centre, jornada en què les activitats que es programen permeten conèixer altres cultures i respectar-les, per la qual cosa es contribueix a previndre conflictes interculturals; la Setmana Cultural, que ofereix una oportunitat lúdica i d'harmònica convivència a través de les activitats organitzades per Vicedirecció i pels Departaments.

B) Participació i implicació de tot l'alumnat en la gestió del Centre.

La participació de l'alumnat en el bon ambient i funcionament d'un Centre Educatiu té un paper primordial. Per això, cal donar protagonisme a l'alumnat en la gestió de l'Institut a través de diferents vies i activitats.

*** Pla d'Acció Tutorial**

IES FRANCISCO FIGUERAS PACHECO

C/ Fernando Madroñal, n°35 - 03007 Alicante
Teléfono 965 93 64 95 - Fax 965 93 64 96
03001908@gva.es

"Proyecto cofinanciado por los Fondos FEDER, dentro del Programa Operativo FEDER de la Comunidad Valenciana 2014 - 2020"

Totes les activitats contingudes en el Pla d'Acció Tutorial del Departament d'Orientació PRETENEN CONTRIBUIR AL DESENVOLUPAMENT INTEGRAL DE LA PERSONA I A PREVINDRE I INTERVINDRE EN TOTES LES SEUES VARIABLES INCLOSES LA PREVENCIÓ DE CONFLICTES I LA MILLORA DE LA CONVIVÈNCIA. A més, també hi ha activitats específiques en les quals es treballa tot allò que pot afavorir en l'alumnat actituds i comportaments positius respecte a la resta de companys. Aquestes últimes estan reunides en el "Programa de Millora de la Convivència" distribuïdes en àmbits d'actuació: el de coordinació i col·laboració dins de l'equip educatiu, el de col·laboració amb les famílies, el d'actuació amb els alumnes i el de col·laboració amb agents externs al Centre.

Entre els objectius de l'equip educatiu, es troba la realització d'un diagnòstic de la situació inicial, a partir de la qual es busquen solucions consensuades adaptades als conflictes reals de cada classe. Al mateix temps es pretén millorar el nivell de satisfacció del professorat en la seua tasca educativa. Aquestes decisions es revisen periòdicament a fi de modificar el que siga necessari mitjançant reunions de seguiment: mensuals, entre el tutor i el departament d'orientació, i trimestrals, de l'equip educatiu.

Pel que concerneix l'àmbit de col·laboració amb les famílies es pretén incrementar la relació i la col·laboració família-centre educatiu, mantenint les famílies informades per escrit o mitjançant reunions.

L'àmbit d'actuacions amb els alumnes assoleix aquests camps: el d'activitats dirigides a la creació, integració i organització grupal; **el del coneixement de les normes que regulen el nostre Institut**, el de la presa de consciència de la situació del grup i dels seus conflictes, amb els consegüents compromisos; un grup d'activitats encaminades a la millora personal de l'aprenentatge; i les activitats individualitzades per a alumnes conflictius o víctimes. Els objectius de totes les activitats d'aquest àmbit són conscienciar l'alumnat de les seues responsabilitats i de la necessitat de col·laborar en el bon funcionament del grup, disminuir la presència de comportaments inadequats per al treball educatiu i la convivència, així com educar els alumnes en el respecte a les normes, en valors, habilitats i actituds afavoridores d'una convivència fluida i enriquidora. Aquests objectius es poden resumir en el següent: infondre en l'alumne un model de conducta que contemple el respecte a la norma i al company, la participació activa en la millora del grup i la cooperació i la solidaritat com a principis rectoros de la convivència.

El quart àmbit només s'activa en els casos que es requereix una intervenció d'agents externs (Serveis Socials de l'Ajuntament o Unitats de Salut Mental, entre altres).

En les reunions mensuals de tutors, els psicopedagogs i la coordinadora de Secundària faciliten activitats i materials adequats. A més, alguns tutors sol·liciten material específic complementari, si ho creuen convenient per la situació en la qual es troba la seua tutoria.

* Altres vies i activitats

En el curs 2006-07 es va treballar en les tutories una sèrie d'activitats elaborades perquè l'alumnat s'adonara de la necessitat que existeixen normes que regulen qualsevol aspecte de la vida ciutadana. Quant a l'àmbit acadèmic, l'alumnat va reflexionar sobre el fet que hi ha normes en les quals poden intervenir tant respecte al seu establiment com en la seua redacció. Aquest treball va ser el pas previ per a l'objectiu final: la **revisió** i modificació del Reglament de Règim Interior per a adaptar-lo als nous temps i al Decret 39/2008 (en aquell moment un esborrany). Així, tot l'alumnat va poder conèixer més profundament el **Reglament de Règim Interior** i a més va tindre l'oportunitat de participar democràticament en la regulació del Centre. La **metodologia** utilitzada va ser el debat en xicotet grup i la consegüent posada en comú dels acords. Els delegats van aportar les conclusions de les sessions de treball

IES FRANCISCO FIGUERAS PACHECO

C/ Fernando Madroñal, n°35 - 03007 Alicante
Teléfono 965 93 64 95 - Fax 965 93 64 96
03001908@gva.es

"Proyecto cofinanciado por los Fondos FEDER, dentro del Programa Operativo FEDER de la Comunidad Valenciana 2014 - 2020"

d'aquestes tutories a una assemblea, dirigida per la directora i vicedirectora. En ella, a més, es van triar dos representants per nivell, que van aprovar els documents que recollien les propostes comunes de tots els grups en una reunió posterior. El curs 2015-16 es va renovar de nou el RRI en les tutories i, més o menys, amb el mateix sistema de participació.

Des del curs 2006-07, es constitueix l'Assemblea de Delegats cada curs (no es constitueix Junta amb la finalitat que tots els delegats puguen participar). En la primera reunió se'ls informa de la importància de la seua funció, de les vies de participació en el Centre (tutories, assistència a la primera part de la cada avaluació, Juntes/ Assemblees de Delegats, Consell Escolar...). En les reunions posteriors, es tracten temes que els afecten molt directament: commemoracions, vagues convocades per a estudiants i altres aspectes generals sobre el funcionament de l'IES.

C) Implicació total de l'AMPA en la vida de l'Institut

L'AMPA de l'Institut no sols participa en la vida del Centre subvencionant algunes activitats, sinó que **promou** activitats i les **organitza** i, a més, col·labora estretament en moltes propostes d'altres estaments de l'Institut.

Aquests són alguns dels projectes en els quals s'implica l'AMPA: subvenció econòmica i organització del **Concurs de felicitacions i cançons de Nadal al final del primer trimestre**; confecció i subvenció de l'**agenda escolar** de cada curs; convocatòria, organització i patrocini dels **certàmens literari, científic, artístic, musical, cinematogràfic i de sostenibilitat** en el segon trimestre; col·laboració activa en el material de la biblioteca i en la contractació de la bibliotecària; col·laboració en els intercanvis internacionals i en les visites al Centre dels alumnes Erasmus; ajuda en la gestió d'accions de millora del Centre; préstec de material esportiu en els esbarjos, organització i subvenció dels **actes acadèmics de lliurament d'orles** als alumnes de 4t ESO i de 2n de Batxillerat; ajuda econòmica per a algunes activitats extraescolars; organització d'activitats esportives fora de l'horari escolar; **material d'acollida** per a l'alumnat; organització del **rasplet de compravenda** de llibres de text de segona mà per a l'alumnat de 1r i de 2n de Batxillerat; forma part de la comissió del Banc de Llibres en el qual participa gran part de l'alumnat de Secundària; transmissió d'inquietuds de les famílies als òrgans, organismes i autoritats competents; **activitats formatives** (xarrades i cursos d'interés per a pares i mares, cursos per a l'alumnat, com el d'idiomes, guitarra i de ball, classes de pilates per a mares i pares, etc.

D'altra banda, les famílies poden conèixer tot el que succeeix en l'Institut consultant la nostra pàgina web i el nostre *Facebook*, per la qual cosa poden saber, a més d'aspectes acadèmics i de gestió del Centre, tot allò que estiga relacionat més directament amb les normes de convivència.

D) Implicació del personal d'administració i serveis en la vida de l'Institut

El personal d'administració i serveis és una part activa en tot el que succeeix en l'Institut i, amb la seua tasca, fomenta la convivència i evita, a vegades, que sorgisquen conflictes. Entre les accions que duu a terme que tenen a veure amb el tema que ací ens ocupa, es poden citar a manera d'exemple les següents: control de les entrades i de les eixides del Centre; l'ajuda al professorat de guàrdia en els accidents o lesions d'algun,-a alumne,-a; la col·laboració amb el professorat i amb l'equip directiu en la vigilància dels corredors, patis i els conflictes que puguen sorgir; la col·laboració en les activitats, projectes i commemoracions que organitza la Direcció o els diferents Departaments Docents.

4.3. Accions i mesures relacionades amb l'organització del Centre i l'Atenció a la Diversitat

A) Organització del Centre

Sens dubte, una adequada estructuració i distribució dels diferents grups d'alumnes afavoreix la convivència i la millora personal i acadèmica. L'**atenció a la diversitat**, necessària en qualsevol sistema educatiu, resulta imprescindible en una educació obligatòria comprensiva que persegueix els mateixos objectius bàsics per a tots els joves fins als setze anys. És evident que hi ha una gran diversitat de capacitats, interessos, motivacions i preparació en el conjunt de la població estudiantil. Pretendre que tots els joves aconseguisquen uns mateixos objectius educatius, per amplis i generals que siguen, suposa en sí un desafiament important i està abocat a ser una tasca impossible si no es posa en funcionament una gran quantitat de mesures d'atenció a la diversitat.

El nostre centre docent disposa d'un pla d'atenció a la diversitat i la inclusió educativa, que forma part del Projecte Educatiu del Centre. Aquest pla, tenint en compte el principi d'igualtat per a evitar la discriminació i afavorir la relació entre dones i homes, inclou:

- Mesures de suport i reforç que incloguen l'anàlisi transversal de la discriminació sexual, el llenguatge no sexista, rols i estereotips sexistes i la conciliació de la vida personal, familiar i laboral.
- Adaptacions del currículum.
- Adaptacions d'accés al currículum.
- Organització de l'opcionalitat.
- Mesures educatives complementàries per a l'alumnat que romanga un any més en el mateix curs.
- Pla de reforç per a l'alumnat que promoció amb matèries no superades.
- Mesures d'atenció a l'alumnat amb altes capacitats.
- Programes per a la millora de l'aprenentatge i del rendiment PMAR (PMAR de 3r d'ESO per àmbits).
- Programa de reforç PR4, en quart curs.
- Altres programes d'atenció a la diversitat que realitze el centre o que siguen objecte de desenvolupament reglamentari, fent especial èmfasi en l'adequació de materials i activitats que enfortisquen la importància de la convivència igualitària.
- La identitat de gènere.
- Organització del procediment d'avaluació soci-psicopedagògica de l'alumnat.
- Organització de l'orientació educativa, psicopedagògica i professional i la tutoria.

El pla d'atenció a la diversitat i la inclusió educativa tindrà en compte els protocols d'actuació en el centre corresponents a:

- Identificació de necessitats específiques de suport educatiu i de compensació educativa.

IES FRANCISCO FIGUERAS PACHECO

C/ Fernando Madroñal, n°35 - 03007 Alicante
Teléfono 965 93 64 95 - Fax 965 93 64 96
03001908@gva.es

- Mesures i suports ordinaris i extraordinaris i plans d'actuació personalitzats per a l'alumnat.
- Organització de suports personals i materials del centre: generals i específics.
- Funcions i responsabilitats. Coordinació.
- Prevenció, detecció i anàlisi de necessitats del centre, de l'alumnat, de la comunitat educativa i de l'entorn.
- Avaluació i seguiment del pla d'atenció a la diversitat i la inclusió educativa. Propostes de modificació.

L'especialista en orientació educativa farà costat al centre en el procés cap a la inclusió i, especialment, en les funcions d'orientació, avaluació i intervenció educativa amb l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu.

Així, des de Direcció i Prefectura d'estudis, d'acord amb la informació procedent la Junta Avaladora del curs anterior i/ o del Pla de Transició de Primària a Secundària, s'organitzen els grups de cada nivell, de manera que s'atenga per igual tota la gamma de diversitat de capacitats i d'interessos de l'alumnat del nostre Centre. Així, sens dubte, s'eviten conflictes derivats d'un ensenyament poc o gens adequat a la situació dels alumnes. L'organització dels grups varia, doncs, en funció de les necessitats de cada curs, per la qual cosa poden fer-se tant agrupaments homogenis per nivell de dificultat i integració en el sistema educatiu com a agrupaments heterogenis. Entre els primers es troben els grups que, per les característiques del seu alumnat, necessiten una major atenció i més individualitzada per part del professorat, per la qual cosa es recorre a: desdoblaments en algunes assignatures, reforços també en determinades assignatures per part de professionals de Pedagogia Terapèutica, disminució del nombre de professors i professores que imparteixen classe en els grups en què es treballa per àmbits, programacions ACIS i ACI, la FPB. Igualment hi ha grups amb alumnat d'aprenentatge i comportament que són heterogenis. Per tant, en aquests grups es poden adoptar mesures metodològiques actives i col·laboratives, com pot ser el treball per projectes o la formació de grups interactius d'aprenentatge, entre altres.

B) Organització d'espais

En l'IES Figueras Pacheco podem atendre bé la major part de necessitats espacials: disposem d'aules per a impartir classes, llocs adscrits a reunions (per exemple, una saleta on fer les mediacions), sales per a l'atenció dels pares i mares o per a altres activitats, sala de reunions. Així i tot, es podria funcionar millor si comptàrem amb una sala d'actes espaiosa amb butaques i escenari, ja que la Sala d'Usos Múltiples resulta a vegades insuficient per a determinades activitats.

La distribució de les aules es fa tenint en compte les característiques de l'alumnat i del Centre, amb la finalitat de potenciar un major rendiment escolar i un ambient més agradable. Totes les aules del centre pertanyen a un departament; així i tot, cada grup del primer cicle d'ESO té una aula assignada, de la qual és responsable i que ha de cuidar. La majoria de les classes s'imparteixen en aquesta aula i els alumnes només s'han de desplaçar en idioma, optatives i Educació Física. A partir del segon cicle d'ESO, l'alumnat es desplaça a les aules de matèria, ja que en aquestes hi ha material propi de l'assignatura perquè la classe pugui resultar més efectiva.

Perquè hi haja un major control dels corredors i de les aules en els canvis de classe, o en el cas que falte un professor, s'ha adscrit una sala per al professorat de guàrdia, i a més s'ha situat en el lloc més estratègic. No obstant

IES FRANCISCO FIGUERAS PACHECO

C/ Fernando Madroñal, nº35 - 03007 Alicante
Teléfono 965 93 64 95 - Fax 965 93 64 96
03001908@gva.es

"Proyecto cofinanciado por los Fondos FEDER, dentro del Programa Operativo FEDER de la Comunitat Valenciana 2014 - 2020"

això, el professorat de guàrdia ha d'estar vigilant permanentment en els corredors del Centre per a reforçar i ajudar els companys,-es que ho necessiten i que estan impartint les seues classes.

També la biblioteca del Centre està atesa per una professional amb un horari bastant ampli. És un lloc d'estudi i de consulta d'informació i no es destina, en cap cas, com a "aparcament" d'alumnes que molesten a classe. A més, l'IES Figueras Pacheco compta amb un espai amb taules i cadires davant de la biblioteca on l'alumnat pot acudir per a fer treballs en grup fora del seu horari de classe o en els esbarjos.

C) Aula de Convivència.

Disposem d'una aula de convivència, atesa per un professor,-a; en aquesta aula està l'alumnat que, pel seu comportament disruptiu, ha sigut sancionat o suspés, durant una hora lectiva, de continuar amb la classe habitual. A l'aula de convivència l'alumnat ha de treballar, per la qual cosa no disminueix el temps de la seua formació, i deu també reflexionar sobre la inconveniència de la seua conducta. El professorat responsable de l'aula de convivència ha de controlar rigorosament que l'alumnat expulsat faça les tasques encomanades pel professor o professora corresponent i que dedique l'esforç necessari. En el cas excepcional que l'alumne no porte el treball que ha de realitzar, el professorat responsable de l'aula li ha d'encomanar algun treball que siga adequat al seu nivell i aptituds i proporcionar-li el material disponible a l'aula de convivència.

L'aula de convivència funciona cada hora lectiva durant tota la jornada de l'alumnat de l'ESO i de la FPB i és atesa obligatòriament pel professorat de guàrdia. També pot ser atesa per algun,-a professor,-a que haja de completar el seu horari lectiu.

. Procediment d'incorporació:

L'alumnat ha de conèixer, des de principi de curs, quines són les normes de comportament en classe, les conseqüències del seu incompliment i el protocol que se seguirà quan s'incomplisquen. Quan l'alumnat incompleix una norma o es comporta de manera disruptiva (si la seua conducta coarta el dret del professorat a ensenyar i la resta de l'alumnat a aprendre), el professorat ha d'amonestar-lo i, sobretot, ha d'entrevistar-se personalment amb ell o ella: per a evitar enfrontaments davant del grup que disminueixen l'autoritat del professorat, per a assegurar-se que l'alumne,-a comprén els motius de l'amonestació i per a obtindre un compromís verbal de rectificació o correcció.

Així doncs, **únicament** l'alumnat és sancionat i s'incorpora a l'aula de convivència:

- quan manté una conducta disruptiva continuada que impedeix el desenvolupament normal de la classe. La decisió d'expulsió és, doncs, el resultat d'amonestacions verbals prèvies del professor,-a sense que hi haja hagut una modificació del comportament. **No** s'expulsa a l'aula de convivència per falta de material, per arribar tard o per no treballar. Només s'incorporaran a l'aula de convivència pels tres motius anteriors excepcionalment.

- per falta de respecte al professorat i/o als companys,-es.

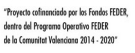
. Condicions:

El professor,-a que expulsa un alumne,-a a l'aula de convivència ha de cridar el professorat de guàrdia perquè l'acompanye i l'ha d'enviar amb el comunicat d'expulsió totalment emplenat (nom i grup, nom del professor,-a i

IES FRANCISCO FIGUERAS PACHECO

C/ Fernando Madroñal, nº35 - 03007 Alicante
Teléfono 965 93 64 95 - Fax 965 93 64 96
03001908@gva.es

departament, motiu de l'expulsió...) i amb el treball que ha de fer a l'aula de convivència (el mateix que hauria de realitzar si es quedara a l'aula o una altra activitat específica). El/la alumne,-a que acudisca a l'aula de convivència sense treball marcat, tornarà a la seua aula de referència. L'alumnat expulsat retornarà el treball realitzat a l'aula de convivència al seu professor,-a corresponent perquè li ho avalue. El professorat responsable de l'aula de convivència farà arribar l'informe d'expulsió a Prefectura d'estudis.

El professorat que expulsa un,-a alumne,-a de classe té l'obligació de telefonar els pares el mateix dia de l'expulsió. Després ha d'anotar en el registre de l'aula de convivència l'hora de la telefonada i la persona amb qui ha parlat.

En cas que un alumne fóra expulsat tres vegades pel mateix professor, aquest i el tutor de l'alumne concertaran una entrevista amb els pares perquè aquests i l'alumne signen un compromís escrit de canvi de conducta.

Si l'alumne incompleix aquest compromís, la Prefectura d'estudis s'entrevistarà amb els pares i proposarà la sanció que es considere convenient (per exemple, quedar-se a treballar en els esbarjos o fora de l'horari lectiu, treballs d'ajuda a la comunitat...). Es podrà procedir a l'obertura d'expedient disciplinari i a l'expulsió temporal de l'Institut.

Si l'alumne és enviat reiteradament a l'aula de convivència per diferents professors, es procedirà a aplicar-li les mesures correctores anteriors: la Cap d'Estudis s'entrevistarà amb els pares i tindrà la sanció que es considere convenient (per exemple, quedar-se a treballar en els esbarjos o fora de l'horari lectiu, treballs d'ajuda a la comunitat...). Es podrà procedir a l'obertura d'expedient disciplinari i a l'expulsió temporal de l'Institut.

El professorat responsable de l'aula de convivència vetlarà i ajudarà l'alumnat expulsat perquè faça el seu treball, a més de fer-lo reflexionar sobre el seu comportament.

A l'aula de convivència hi haurà un registre en el qual el professorat responsable d'aquesta aula indicarà el nom de l'alumnat expulsat, el dia i l'hora de l'expulsió, el professor,-a, el motiu, el treball realitzat. També el professor,-a que ha realitzat l'expulsió registrarà la comunicació mantinguda amb els pares.

D) Gestió de l'aula i/o del grup

Un bon funcionament de les aules o, dit en altres paraules, una bona gestió del grup és un dels pilars fonamentals per a evitar conflictes. El Pla d'Acció Tutorial compta amb bastants activitats encaminades a treballar la creació de grup, però és necessari treballar encara més i/o que tot el professorat (no sols el tutor,-a) s'implique i les assumisca.

Així mateix, és una preocupació constant en la formació d'alguns professors del Centre cada curs (grups de treball, seminaris, tallers de bones pràctiques i cursos) l'elaboració d'estratègies o tècniques que puguen servir de model per a millorar el funcionament o la gestió de l'aula.

Igualment ajuda al bon funcionament d'un grup la continuïtat del mateix tutor,-a i professorat en dos cursos seguits, almenys en algunes assignatures. Des de fa anys, això s'ha dut a terme en els cursos de Diversificació Curricular i en altres casos possibles, sobretot, en el Primer Cicle de l'ESO, grups PEV, etc.

IES FRANCISCO FIGUERAS PACHECO

C/ Fernando Madroñal, n°35 - 03007 Alicante
Teléfono 965 93 64 95 - Fax 965 93 64 96
03001908@gva.es

Proyecto cofinanciado por los Fondos FEDER, dentro del Programa Operativo FEDER de la Comunidad Valenciana 2014 - 2020

Un altre factor que ajuda a cohesionar un grup és el fet de tindre un projecte comú: tothom coopera i ajuda perquè es duga a terme. En aquest sentit i al llarg de la història de l'Institut, alguns,-es professors,-es han involucrat l'alumnat d'un grup en diferents objectius amb el denominador comú de concórrer a la convocatòria d'un premi o similar: la construcció d'una màquina, concurs sobre Europa de Bancaixa a través de la xarxa, un projecte mediambiental, un intercanvi cultural i de visites amb alumnes d'altres països, concursos de cuina de salut, concursos literaris, construcció d'una Foguera... El fet que l'esforç realitzat pugui tindre un premi i una certa projecció exterior sempre resulta estimulants per als alumnes. Per això, el Centre, a menor escala, convoca concursos i premia els grups que hagen destacat en alguna tasca: neteja i cura de l'aula i de l'entorn, solidaritat amb els companys "diferents", ajudant-los en la seua superació personal i integració en el grup, etc.

E) Comunicació

L'IES Figueras Pacheco és un Centre que té matriculats al voltant de dos mil cinc-cents alumnes de diferents torns i sistemes d'estudis, als quals eduquen i formen uns cent setanta professors,-es. A l'elevat nombre de persones que habita l'Institut, s'ha de sumar la dimensió i la configuració de l'espai on se situen els usuaris d'aquest. Aquests condicionants i la dificultat que tenim, a vegades, per a coincidir tots i totes els/les que conformem l'IES suposa que un dels reptes importants del Centre siga que la informació arribe de manera adequada a tots els implicats, perquè evidentment les deficiències en la comunicació pot ser una font de conflictes.

En el nostre Institut, com en la resta dels centres educatius, s'informa de tot el que és pertinent en els Consells Escolars, Claustres, Comissions Pedagògiques, Juntes d'Avaluació, reunions de tutors i reunions de delegats, els membres dels quals transmeten després aquesta informació, de forma piramidal, a la resta de professorat, famílies i alumnat. No obstant això, amb la finalitat de millorar la comunicació, l'Institut ha obert altres vies de canalització de la informació:

- i. A principi de curs es lliura a tot el professorat del Claustre una carpeta que conté informació sobre organització del Centre, normes, permisos i baixes, procediment per a realitzar les activitats extraescolars i calendari de reunions (Claustres, Reunions de la Comissió de Coordinació Pedagògica i reunions de tutors per cicles).
- ii. Després d'una COCOPE, l'equip directiu envia als Caps de Departament l'acta perquè informen la resta del professorat dels acords presos. Les actes dels Consells Escolars, una vegada aprovades, són públiques per a aquells que ho sol·liciten. Seria desitjable que l'alumnat treballara en les tutories alguns dels temes a tractar en el Consell Escolar i, després, a través del delegat,-a, passaren a la Junta/Assemblea de Delegats,-es en la qual els recolliren els representants del Consell Escolar; també s'intentaria en sentit invers, és a dir, que els acords adoptats en el Consell Escolar es comunicaren i treballaren després en les tutories.
- iii. Totes les activitats culturals i extraescolars programades des de Vicedirecció per a la setmana s'exposen en un tauló específic, mitjançant cartells grans, perquè tothom tinga coneixement. A més, totes aquestes activitats previstes són comunicades personalment per escrit al professor afectat (dia, hora, aula, organisme organitzador, naturalesa de l'activitat i contingut) a través del caseller corresponent i/o del correu electrònic i amb la

IES FRANCISCO FIGUERAS PACHECO

C/ Fernando Madroñal, nº35 - 03007 Alicante
Teléfono 965 93 64 95 - Fax 965 93 64 96
03001908@gva.es

"Proyecto cofinanciado por los Fondos FEDER, dentro del Programa Operativo FEDER de la Comunidad Valenciana 2014 - 2020"

suficient antelació perquè no distorsione la programació del professor. D'aquesta manera, s'evita que la informació pugua passar despercebuda precisament al professorat involucrat en l'activitat.

- iv. A més, cada professor,-a que programa una activitat ha d'informar, per escrit i de manera individualitzada, a cada company,-a que no tindrà classe amb el grup que realitza l'activitat (generalment quan es tracta d'una eixida d'una jornada).
- v. Prefectura d'estudis informa a través del correu electrònic tot el professorat sobre tots els temes relacionats amb el seu àmbit: horaris d'avaluacions, nous currículums, resultats i estadístiques de les avaluacions, etc.
- vi. A més, la pàgina web del Centre és una font de transmissió general d'informació importantíssima. A més d'informació general i molt completa adreçada a tot el que vulga consultar-la, cada professor,-a pot accedir, amb un codi personal, al servei intranet, on hi ha informació exclusiva per al professorat. També comptem amb un *Facebook* oficial en el qual es divulguen moltes activitats.
- vii. Actualment, el portal d'ÍTACA de la Conselleria d'Educació canalitza tota la gestió dels Centres, per la qual cosa té com a objectiu facilitar la comunicació d'interés per als diferents membres de la comunitat educativa. ÍTACA està concebuda perquè els pares i les mares del nostre alumnat puguen consultar, de manera personal amb el número del DNI, les qualificacions, les faltes d'assistència i altres incidències dels seus fills i les seues filles, informació que prèviament ha emplenat el professorat.

4.4. Activitats culturals, complementàries i extraescolars

Aquestes activitats estan detallades en diferents apartats d'aquest Pla de Convivència i Igualtat.

4.5. Plans d'acollida

És fonamental crear un ambient acollidor per a les persones que inicien una nova etapa en la seua vida professional i acadèmica. D'aquest primer contacte dependrà molt la disposició que aquestes adopten en un futur. Per això, l'IES Figueras Pacheco intenta cuidar aquest aspecte i ampliar les activitats d'acolliment i millorar-les en cursos posteriors.

A) Per a l'alumnat:

És molt important el Pla de Transició de Primària a Secundària. L'Institut es posa en contacte amb els col·legis de Primària adscrits per a unificar prioritats acadèmiques i per a conèixer la situació de cada alumne,-a amb la finalitat d'afavorir la seua integració. Això es fa a través de la Direcció i la Cap d'Estudis respectives i a través de reunions del professorat, sobretot, de les àrees instrumentals i del Departament d'Orientació. A més, l'alumnat que comença l'ESO al Centre assisteix el mes de maig del curs anterior, acompanyat dels seus i les seues mestres a una jornada d'acolliment. Aquesta és preparada per l'alumnat de 1r d'ESO i pels seus tutors,-es i consisteix en una recepció a la sala d'usos múltiples, on alguns alumnes representants expliquen als seus futurs companys el

IES FRANCISCO FIGUERAS PACHECO

C/ Fernando Madroñal, nº35 - 03007 Alicante
Teléfono 965 93 64 95 - Fax 965 93 64 96
03001908@gva.es

"Proyecto cofinanciado por los Fondos FEDER, dentro del Programa Operativo FEDER de la Comunitat Valenciana 2014 - 2020"

funcionament de l'Institut i la seua experiència. A continuació, cada alumne,-a de 1r d'ESO tutela un alumne,-a de 6é de Primària i li ensenya les instal·lacions del Centre.

Des de fa alguns anys, l'inici de curs comença amb jornades d'acolliment per nivells. La inauguració oficial del curs es fa amb els alumnes de 1r d'ESO i la directora, la coordinadora d'ESO i la presidenta de l'AMPA els dirigeixen unes paraules de benvinguda. Generalment, la resta de la jornada i l'endemà, aquest alumnat realitza activitats de formació de grup amb els tutors,-es. Entretant, es desenvolupen les jornades d'acolliment, per part dels tutors i de manera escalonada per nivells, de la resta de grups d'ESO i de Batxillerat i de Cicles Formatius.

B) Per al professorat:

Ha sigut tradició en l'IES Francisco Figueras Pacheco d'acollir de manera especial els professors,-as que s'incorporaven per primera vegada. Abans del primer dia de classe, aquests es reunien amb l'equip directiu i amb alguns professors més "veterans", que els explicaven el funcionament del Centre i els ensenyaven les instal·lacions. L'acte acabava amb la invitació a un refrigeri. En els últims anys, per problemes de gestió econòmica i de calendari, ha sigut impossible continuar amb aquesta tradició. No obstant això, sempre s'ha mantingut una reunió inicial en la qual se'ls explica el funcionament del Centre i les normes principals. És necessari, per tant, dissenyar un Pla d'Acolliment especial per al professorat que s'incorpora per primera vegada al nostre Centre, de manera que hi haja professorat que els tutele.

C) Per a pares i mares:

També a la fi del curs, concretament al mes de maig, es fa una xarrada adreçada a les famílies del futur alumnat de 1r ESO sobre aspectes importants de funcionament de l'Institut. La intenció és, a més de donar-los informació, mantindre un primer contacte i al mateix temps tranquil·litzar-los sobre el canvi que suposa passar d'una escola a un institut. Igualment, les reunions inicials del tutor,-a i els pares i mares del grup d'alumnes que tutela són un exemple d'acolliment.

5. ACCIONS PER A LA CONSECUCIÓ D'UNA ESCOLA IGUALITÀRIA I COEDUCADORA / ACCIONS ORIENTADES AL RECONeixEMENT I LA INCLUSIÓ DE LA DONES I LA SEUA PRODUCCIÓ CULTURAL I CIENTÍFICA DINS DE LES PROGRAMACIONS DE CADA MATÈRIA / ACCIONS DE PREVENCIÓ DE VIOLÈNCIA DE GÈNERE / ACCIONS DE PROMOCIÓ DE LA DIVERSITAT SEXUAL, FAMILIAR I D'IDENTITATS DE GÈNERE.

ACCIONS PER A LA CONSECUCIÓ D'UNA ESCOLA IGUALITÀRIA I COEDUCADORA

La coeducació és important per a aconseguir la transformació social que volem entre homes i dones, però sabem que és una àrdua tasca i que requereix el seu temps i formació.

El Pla d'Acció Tutorial del nostre centre ha de desenvolupar les activitats que continguen les principals línies d'actuació sobre educació sexual diferenciada per nivells educatius, prevenció de la violència de gènere, on es garanteix la presència i el respecte de la diversitat afectiu-sexual i d'identitat de gènere, així com activitats de sensibilització de caràcter coeducatiu, igualitari i inclusiu. En aquest apartat calen destacar les següents accions en el Pla d'Acció Tutorial:

IES FRANCISCO FIGUERAS PACHECO

C/ Fernando Madroñal, nº35 - 03007 Alicante
Teléfono 965 93 64 95 - Fax 965 93 64 96
03001908@gva.es

"Proyecto cofinanciado por los Fondos FEDER, dentro del Programa Operativo FEDER de la Comunidad Valenciana 2014 - 2020"

- A través de Tallers de Coeducació: Tallers d'Educació afectiu i sexual, tallers que treballen la diversitat sexual i l'assetjament escolar dirigits a tota la comunitat educativa.
- A través d'activitats de sensibilització contra la Violència cap a les dones en el Dia internacional contra la Violència de Gènere (25 de novembre) i activitats de realització de cartells per part de l'alumnat que són exposats de manera visible al *Hall* del centre educatiu per tal de sensibilitzar i visualitzar el conflicte de gènere en una escola igualitària.
- A través de les Tutories per mitjà d'activitats dissenyades pel propi Departament d'Orientació per als diferents grups en funció de les necessitats detectades prèviament.
- A través de l'educació en valors que es tracta de manera transversal en totes les matèries.

Així mateix el professorat organitza anualment jornades de sensibilització per a la igualtat de gènere mitjançant propostes gràfiques i el treball amb els estereotips de gènere en diferents matèries.

A més, continuarem amb el llenguatge inclusiu en cadascun dels documents que des del Centre s'emeten per a ús intern o per a la relació amb l'alumnat i amb les famílies. I, per descomptat, incidirem en la importància d'aquest aspecte abans de les elaboracions de les programacions dels departaments i l'incorporarem com un punt específic en la COCOPE d'inici de curs perquè siga traslladat a tots i a totes les integrants dels departaments com a element important per a la millora de la convivència.

ACCIONS ORIENTADES AL RECONeixEMENT I LA INCLUSIÓ DE LA DONES I LA SEUA PRODUCCIÓ CULTURAL I CIENTÍFICA DINS DE LES PROGRAMACIONS DE CADA MATÈRIA

Hem comprovat que les contribucions de les dones a la història de la humanitat continuen considerant-se un element marginal dins dels temaris de les diferents matèries. Així doncs, es planteja la necessitat de revisar els temaris i que no es tracte d'una informació addicional sinó que caldria incorporar aquestes aportacions a l'hora d'abordar diferents temes.

Visibilització de les dones en la història.

Al llarg de cada curs escolar, des de 1r d'ESO fins a 2n de Batxillerat aniran coneixent la contribució de les dones en la història de la humanitat.

. Amb motiu de la commemoració del 8 de març, es posarà en coneixement les aportacions de dones en professions masculinitzades i els obstacles que van trobar (Irma Shara, Valentina Tereshkova, Amelia Earhart, Frida Kahlo, Alice Guy, Hipatia, Ada Lovelace...).

. Amb motiu del 30 de gener, l'alumnat podrà conèixer les accions de desobediència civil i no violentes dutes a terme per dones que han rebut el premi Nobel de la Pau: Rigoberta Menchu, Malala, Wangari Maathai, Jane Addams, Teresa de Calcuta i Irena Sendler (nominada).

. Lectures a l'aula per la igualtat.

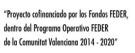
. "Les dones en l'art", des de l'assignatura d'Educació Plàstica i Visual.

. Creació d'un seminari dirigit a l'anàlisi dels continguts del currículum per a la seua actualització i ampliació per a la incorporació integrada de les contribucions de les dones i que contemplen una perspectiva coeducativa.

IES FRANCISCO FIGUERAS PACHECO

C/ Fernando Madroñal, nº35 - 03007 Alicante
Teléfono 965 93 64 95 - Fax 965 93 64 96
03001908@gva.es

. Desenvolupament d'una selecció de les lectures obligatòries de manera equitativa per autors homes i dones que s'estableixen en el currículum de Llengua Castellana, Valencià, Llengua Anglesa i Llengua Francesa.

. I, finalment, continuar incorporant el llegat de les dones i fins i tot ampliar-lo en el pla de foment de la lectura i en l'ampliació d'obres a la biblioteca del centre.

ACCIONS DE PREVENCIÓ DE VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Com a part de les activitats coordinades amb l'Ajuntament d'Alacant (Regidoria d'Igualtat), hem posat en marxa el **Punt Violeta per a la prevenció de la violència masclista**, a partir del 25 de novembre, com a espai en el qual l'alumnat pot deixar els seus missatges en contra d'aquesta violència i com a inici d'un projecte de centre en el qual un major nombre d'alumnes s'implique en aquesta prevenció de violència masclista. Amb aquest propòsit, el Departament de Filosofia, ja ha posat en marxa un taller formatiu titulat "Promovent la igualtat", en el qual ja han participat 30 alumnes i alumnes de 4t d'ESO i de Batxillerat; la intenció és que aquest alumnat sensibilitzat i format siga un eix per a la prevenció de la violència el pròxim curs. En aquest sentit, la celebració del 25 N serveix d'eix per al treball a les aules de la prevenció de la violència masclista a través de l'elaboració de murals col·lectius i de l'abordatge de textos filosòfics que permeten aprofundir en aquesta qüestió.

Com hem dit, el nostre centre compta a més amb tres programes dirigits a la detecció i a la prevenció de la violència: **TEI** (tutoria entre iguals), **Servei de Mediació Escolar** i el **programa d'Observadors de la Convivència**. El funcionament d'aquests programes va donant els seus fruits en el centre i, encara que continua havent-hi casos puntuals de violència, en general, el clima en el nostre Institut és adequat per al procés formatiu de l'alumnat i per al seu desenvolupament com a persones. Cal destacar la creació, durant el curs escolar 2017/18, d'un **punt de trobada de Mediació Escolar** durant els esbarjos, coordinat pel servei de mediació i en el qual han participat els i les alumnes mediadores.

Així mateix, a través del Projecte Educatiu de Centre, dins del Pla d'Acció Tutorial i immers en el propi Pla d'Igualtat i de Convivència es desenvolupen activitats per a prevenció de violència de gènere:

- **PLA DIRECTOR PER A LA CONVIVÈNCIA I LA MILLORA DE LA SEGURETAT EN ELS CENTRES ESCOLARS I EN ELS SEUS ENTORNS**. 1r ESO: xarrada sobre els riscos associats a les noves tecnologies i a l'ús de xarxes socials (inclou *ciberbullying*). 4t ESO: xarrada sobre Delictes d'Odi.

- **CURS DE FORMACIÓ DE MEDIACIÓ** en el CEMA, Els Molins de Crevillent. És un programa de Mediació Escolar, que pretén educar per a la pau i per a la resolució positiva dels conflictes, és un dels programes implantats en el nostre centre per a la millora de la convivència (novembre).

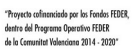
Els objectius del curs són: formar els alumnes en les tècniques de mediació i crear un ambient socioafectiu que fomenti la comprensió, el respecte, la valoració entre els participants, el diàleg, la cooperació i la convivència solidària, creant un grup unit que treballa per a la bona convivència en el nostre institut.

- **PROGRAMA 12-16: TALLERS DE PREVENCIÓ DE LES DROGODEPENDÈNCIES**. Tallers organitzats per la Regidoria d'Acció Social de l'Ajuntament d'Alacant, s'imparteixen en tots els grups de l'ESO i en els grups de 1r de Batxillerat (de gener a març)

IES FRANCISCO FIGUERAS PACHECO

C/ Fernando Madroñal, n°35 - 03007 Alicante
Teléfono 965 93 64 95 - Fax 965 93 64 96
03001908@gva.es

- **TALLERS DE SENSIBILITZACIÓ “MICROMASCLISMES”**, impartits per l'alumnat de 2n del CFGS d'Animació Sociocultural per a l'alumnat de 3r d'ESO (gener).

- **PROGRAMA LES BELLES DESPERTEN**, programa per a la prevenció de la violència de gènere dirigit a l'alumnat de 4t d'ESO. Tallers organitzats per la Regidoria d'Igualtat en els quals tots els nostres alumnes i totes les nostres alumnes de 4t d'ESO prenen consciència que la gelosia i el control poden conduir a la violència. (febrer/març).

- **TALLERS EN LA GRANJA ESCOLA LA LLOMA, ORGANITZATS PER L'AMPA (CAP DE SETMANA)**. Tallers d'Educació Emocional (tallers per a previndre conductes d'assetjament escolar i comportaments de violència de gènere) i activitats multiaventura.

- **Pla de foment a la lectura**, que afavorisca l'eliminació d'estereotips, la visualització de la literatura femenina i que elimine la predeterminació de rols.

- **Difusió de Cinema en les tutories.**

ACCIONS DE PROMOCIÓ DE LA DIVERSITAT SEXUAL, FAMILIAR I D'IDENTITATS DE GÈNERE.

És evident que l'heterosexualitat continua sent la visió dominant de la sexualitat en el tractament específic de la sexualitat en la majoria d'informació i materials destinats a l'educació sexual del nostre alumnat. Quant a la diversitat de gènere i familiar, en tant que s'estan produint canvis en la nostra societat que són presents en els mitjans de comunicació i xarxes socials, constatem que en el nostre alumnat hi ha un major nivell de tolerància i de respecte cap a altres maneres de sexualitat i de vida que tradicionalment no han sigut valorats. Així, seria convenient dur a terme les següents accions:

- Oferir a la biblioteca del centre materials relatius a la diversitat sexual, familiar i d'identitat de gènere que servisquen com a recursos pedagògics al personal docent i de referència per a l'alumnat. És important que aquests materials no es troben en espais diferenciats, sinó que han d'estar integrats entre els diferents recursos sobre sexualitat, famílies, relacions de parella o, en el seu cas, entre els llibres d'autoajuda per a adolescents.

- Assegurar-nos que tots els materials que s'ofereixen al centre siguen respectuosos amb la diversitat sexual, familiar i d'identitat de gènere.

- Des del Departament d'Orientació, posar a la disposició de qui ho requerisca, material informatiu sobre les realitats LGBT, així com un llistat actualitzat dels recursos disponibles a la localitat o al barri. Cal oferir informació concreta i completa sobre aquests recursos: què pot esperar l'alumnat d'aquests recursos, a qui s'hi trobaran, a quines hores poden acudir, com arribar-hi o com serà el lloc.

- Impulsar la posada en marxa de tutories específiques d'atenció a la diversitat afectiu-sexual, familiar i d'identitat de gènere.

- Sol·licitar seminaris o activitats formatives que permeten als diferents membres de la comunitat educativa adquirir estratègies per a treballar l'educació sexual a l'aula. Les associacions LGBT ofereixen xarrades i tallers formatius a la disposició dels centres educatius.

IES FRANCISCO FIGUERAS PACHECO

C/ Fernando Madroñal, nº35 - 03007 Alicante
Teléfono 965 93 64 95 - Fax 965 93 64 96
03001908@gva.es

"Proyecto cofinanciado por los Fondos FEDER, dentro del Programa Operativo FEDER de la Comunidad Valenciana 2014 - 2020"

- Reconéixer els progressos de la comunitat educativa en aquesta matèria i reforçar positivament cada pas avant contra la discriminació i a favor de la diversitat sexual, familiar i d'identitat de gènere, per exemple, atorgant certificats que reconeguen la seua implicació en la matèria.

- Incorporar la celebració del dia de la diversitat familiar (15 de maig) per a la normalització de les opcions no heterosexuales de convivència i d'afectivitat.

- Incorporar en aquest pla d'Igualtat i Convivència mesures específiques que facen referència a possibles conflictes en situacions de maltractament per homofòbia i transfòbia.

6. PROTOCOLS DE PREVENCIÓ I INTERVENCIÓ DAVANT SUPÒSITS DE VIOLÈNCIA ESCOLAR QUE FIGUREN EN ELS ANNEXOS DE L'ORDRE 62/2014, DE 28 DE JULIOL.

Considerem que és fonamental per a una bona convivència la participació de l'alumnat en la gestió del centre a través de l'assemblea de classe, de l'elecció de delegat,-a o subdelegat,-a en representació de la classe, de la seua representació en la Junta de Delegats,-es i de la representació de l'alumnat en el Consell Escolar, així com en plans i programes del centre, com és el Programa de Mediació, la Tutoria entre Iguals (TEI)... A més, ha de desenvolupar-se en l'alumnat una sèrie de valors i habilitats de comunicació i de relació social.

Partim del supòsit que el conflicte és inherent a la vida en comú de les persones. La recerca de solucions als conflictes, de forma dialogada i pacífica, ha de servir per a mantindre una certa harmonia en les relacions de les persones implicades.

La disciplina ha d'afavorir objectius educatius i estimular canvis cognitius, emocionals i conductuals. Encara que hi haja una bona gestió global de la convivència, els problemes apareixeran, perquè són propis de qualsevol sistema de relacions humanes, però la prevenció contribueix a reduir-los. Quan siga necessària una correcció o sanció tindrà un propòsit formatiu i reparador, de manera que es garantisca tant el bon funcionament general i la restitució del mal com la socialització ordenada i autònoma de l'individu la conducta del qual requerisca l'aplicació de mesures disciplinàries.

6.1. PROCEDIMENTS GENERALS

Els procediments generals d'actuació es guiaran fonamentalment pel que es disposa en el Reglament de Règim Intern i el Reglament de Deures i Drets per als centres docents no universitaris emés per la Conselleria d'Educació de la Generalitat Valenciana, així com el Pla PREVI i altres disposicions legals, d'àmbit estatal o de la Comunitat Autònoma, que regulen la convivència als centres educatius.

En matèria de convivència i disciplina, el professorat i el personal no docent estan sotmesos a la corresponent normativa, tant per la Llei 7/2002, de 12 d'abril, de l'Estatut Bàsic de l'Empleat públic i de la normativa que desenvolupe aquesta Llei, així com la normativa que es genere sobre aquest tema a la Comunitat Valenciana.

6.2. PROCEDIMENTS ESPECÍFICS

Els procediments específics d'actuació per a mantindre una bona convivència i un clima positiu, es deriven de les Normes de Convivència del centre.

IES FRANCISCO FIGUERAS PACHECO

C/ Fernando Madroñal, n°35 - 03007 Alicante
Teléfono 965 93 64 95 - Fax 965 93 64 96
03001908@gva.es

"Proyecto cofinanciado por los Fondos FEDER, dentro del Programa Operativo FEDER de la Comunidad Valenciana 2014 - 2020"

Sense intenció de fer un llistat exhaustiu de les conductes que poden considerar-se faltes en diferent grau de gravetat, enumerem a continuació alguns exemples de les conductes que es consideren contràries a les Normes de Convivència i les possibles mesures correctores o sancionadores d'aquestes. Aquest apartat es tracta de forma més precisa en el Reglament de Règim Intern del centre.

Conductes contràries a les Normes de Convivència:

Es consideren conductes contràries a les Normes de Convivència:

- a) Faltes injustificades a classe.
- b) Retards injustificats.
- c) Fer cas omís de les orientacions i indicacions del professorat i del personal no docent.
- d) Tractar amb desconsideració altres persones de la comunitat educativa per raons de sexe o raça.
- e) No seguir amb aprofitament els estudis o impedir el dret a estudiar dels seus companys.
- f) Utilitzar incorrectament o amb descuit els béns i les instal·lacions del centre.
- g) No respectar adequadament les pertinences de la resta dels membres de la comunitat educativa.
- h) L'ús alié al procés d'ensenyament-aprenentatge de telèfons mòbils, aparells de so i altres aparells electrònics durant les classes i les activitats que es realitzen en l'Institut.
- i) Els actes d'indisciplina no greus.

Conductes greument contràries a les Normes de Convivència:

Es consideren conductes greument contràries a les Normes de Convivència:

- a) Els actes d'indisciplina, injúria o ofenses greus contra els membres de la comunitat educativa.
- b) La reiteració, en un mateix curs, de conductes contràries a les Normes de Convivència.
- c) Demostrar i mantindre una actitud de falta de respecte a la dignitat, integritat, intimitat, idees i creences dels membres de la comunitat escolar.
- d) L'agressió greu, física o moral, o la discriminació greu contra els membres de la comunitat escolar.
- e) La suplantació de personalitat i la falsificació o sostracció de documents acadèmics.
- f) Els danys greus causats en els locals, material o documents del centre o en els béns d'altres membres de la comunitat educativa.
- g) Els actes injustificats que pertorben greument el normal desenvolupament de l'activitat del centre.
- h) Les actuacions perjudicials per a la salut i integritat dels membres de la comunitat educativa o la incitació a aquestes.
- i) L'incompliment de les sancions imposades.

- j) L'enregistrament, la publicació o difusió, a través de qualsevol mitjà i sense el seu consentiment, de qualsevol persona i, sobretot, si es tracta d'insults, vexacions, agressions o conductes contràries a la convivència.
- k) Tot tipus de conducta que pugua ser considerada assetjament escolar i violència de gènere.
- l) La introducció en el Centre d'objectes perillosos o substàncies perjudicials per a la salut i la integritat personal dels membres de la Comunitat Educativa.
- m) Actes que atempten contra el Projecte Educatiu, així com al caràcter propi del Centre.

Mesures correctores de les conductes contràries a les Normes de Convivència:

Les mesures correctores de les conductes contràries a les Normes de Convivència podran consistir en:

- a) L'amonestació privada i verbal del professorat, del tutor,-a o de la Cap d'Estudis.
- b) L'amonestació davant els pares per part del tutor,-a o de la Cap d'Estudis.
- c) L'amonestació per escrit del professorat, del tutor,-a o de la Cap d'Estudis i comunicació als pares o tutors.
- d) Fer tasques a favor de de la comunitat, com ajudar en els seus deures o en tasques escolars altres alumnes, col·laborar amb la bibliotecària, l'ajuda en tasques de manteniment del Centre, etc., durant un període màxim de cinc dies.
- e) Acudir a l'Institut en horari extraescolar per a fer treballs escolars o activitats d'estudi durant un període màxim de cinc dies.
- f) Realització de tasques, encomanades per Prefectura d'estudis, que contribuïsquen a reparar el mal causat, o a reposar el material del centre.
- g) Rectificació pública, quan siga procedent.
- h) Restitució o reparació de les pertinences sostretes o danyades.
- i) Suspensió del dret a participar en activitats complementàries o extraescolars durant quinze dies.
- j) Suspensió del dret d'assistència a determinades classes durant un període no superior a cinc dies, com a mesura preventiva, tenint sempre en compte que el comportament que es derive d'aquesta mena de sanció no resulte contrari al desitjat.
- k) La incorporació a l'aula de convivència.
- l) Privació de temps d'esbarjo per un període màxim de cinc dies.

Mesures correctores de les conductes contràries a les Normes de Convivència: Expedient disciplinari.

Les conductes greument contràries a les Normes de Convivència del centre seran corregides amb mesures que impose la Direcció, d'entre les previstes en la legislació vigent, prèvia obertura d'expedient.

Entre aquestes mesures correctores es troben la suspensió del dret d'assistència al Centre entre 6 i 30 dies lectius o la petició a la Direcció Territorial d'Educació de canvi de centre.

IES FRANCISCO FIGUERAS PACHECO

C/ Fernando Madroñal, n°35 - 03007 Alicante
Teléfono 965 93 64 95 - Fax 965 93 64 96
03001908@gva.es

La Direcció procedirà a la designació d'un instructor d'expedient d'entre el professorat del Claustre. La designació es realitzarà per sorteig entre els components del Claustre del Professorat. D'aquest sorteig quedaran exclosos:

- Els membres de l'Equip Directiu.
- El Tutor, -a de l'alumne,-a i el professorat implicat, si n'hi haguera.
- El professorat que estiga efectuant alguna substitució de període inferior al que es preveja per a la finalització de l'expedient.
- El professorat que, en el mateix curs acadèmic, ja haguera exercit tal funció.

L'expedient disciplinari s'ajustarà al que s'estableix en la legislació vigent i atindrà principalment al fet que es complisquen els principis de justícia. Les sancions imposades tindran com a finalitat que es reparen els danys, físics o morals, ocasionats per la falta comesa i que es modifique la conducta o l'actitud de qui comet la falta. En alguns casos serà també important que la sanció tinga un efecte exemplaritzant per a dissuadir altres alumnes de comportaments similars no desitjats. En aquests casos les sancions es faran públiques, respectant sempre els drets que tenen els alumnes que es respecte la pròpia imatge.

Alumnat amb alteracions greus de conducta

Hi ha un determinat tipus d'alumnat que presenta un patró de conducta disruptiva, violenta, vandàlica, antisocial, desafiadora, etc., persistent i repetitiva, a vegades amb conductes de risc per consum de substàncies tòxiques i/o alcohol, alteracions de la conducta alimentària, entre altres. Es caracteritza per l'incompliment de les normes socials bàsiques de convivència i per l'oposició als requeriments de les figures d'autoritat, la qual cosa genera una deterioració en les relacions familiars, socials i escolars. Aquest comportament té repercussions negatives per a l'alumnat que el pateix i per al medi on es desenvolupa la seua vida: família, escola, oci... Els seus comportaments van més enllà dels límits tolerables, són conductes que impedeixen a la persona tindre un procés d'adaptació i desenvolupar tot el seu potencial adequadament. En l'àmbit educatiu, aquest alumnat presenta necessitats educatives específiques, derivades de trastorns temporals o permanents de la personalitat o de la conducta i requereixen d'aprenentatges i recursos excepcionals.

Davant un incident greu provocat per un alumne,-a que presenta una alteració greu de la conducta, la persona que el detecte, si és possible i sempre que no estiga a càrrec d'un altre,-a o altres alumnes, informarà la Directora del Centre o la Cap d'Estudis, que en el seu torn, informarà el Departament d'Orientació. L'alumne,-a quedarà sota la supervisió d'algun component de l'Equip Directiu o d'algun professor,-a. A continuació, es dirà, en primer lloc, a la família perquè acudisca al Centre. En cas de no obtindre resposta de la família i en els supòsits de perill greu i imminent, es dirà al 112 per a sol·licitar ajuda.

Mesures d'intervenció específica amb aquesta mena d'alumnat

La Direcció del Centre, o la persona en la qual es delegue, comunicarà la realització i/o revisió de l'avaluació sociopsicopedagògica de l'alumne. L'Equip Directiu, juntament amb el tutor o tutora de l'alumne,-a, l'Equip del professorat, el Departament d'Orientació, gabinet municipal autoritzat (assistència social), recopilarà informació sobre la intensitat, duració, freqüència i context en el qual apareixen aquestes conductes en l'alumne,-a. Es

IES FRANCISCO FIGUERAS PACHECO

C/ Fernando Madroñal, n°35 - 03007 Alicante
Teléfono 965 93 64 95 - Fax 965 93 64 96
03001908@gva.es

Proyecto cofinanciado por los Fondos FEDER, dentro del Programa Operativo FEDER de la Comunitat Valenciana 2014 - 2020

realitzarà i/o revisarà l'avaluació sociopsicopedagògica, en la qual constarà la planificació de la intervenció, l'organització dels suports i les coordinacions externes necessàries. Si és procedent, la Direcció del Centre sol·licitarà mesures de reforç i col·laboració externes a l'Institut i recursos extraordinaris en la convocatòria anual de recursos personals complementaris d'Educació Especial que queden regulades en l'Ordre de 14 de març del 2005 (DOGV 4985, 14.04.2005).

A més, analitzada la situació i valorat el pla d'intervenció proposat per a el/la alumne,-a, s'aplicaran les mesures correctores i/o disciplinàries que s'estimen convenients, segons aquest Pla d'Igualtat i Convivència i la legislació vigent.

ASSETJAMENT ESCOLAR I CIBERASSETJAMENT

El tractament de l'assetjament escolar requereix un apartat especial en aquest Pla de Convivència. Amb els termes "*bullying*" o assetjament escolar ens referim a situacions en les quals un,-a o més alumnes persegueixen i intimiden un altre o una altra —víctima— mitjançant insults, conducta intimidatòria, amenaces o coaccions, propagació de rumors, malnoms, vexacions, aïllament social, agressions físiques, de forma repetida, sent les seues conseqüències certament devastadores, sobretot per a la víctima però també per als espectadors i per al propi agressor o agressora. És important no confondre aquest fenomen amb agressions esporàdiques entre l'alumnat i que seran sancionades segons prescriu el RRI de l'Institut i aquest Pla d'Igualtat i Convivència.

Elements presents en l'assetjament escolar o "*bullying*":

- Intenció d'infligir mal, dirigit contra algú indefens.
- La intenció es materialitza en accions en les quals la víctima (o víctimes) resulta danyada. La intensitat i la gravetat del mal depenen de la vulnerabilitat de les persones.
- El maltractament es dirigeix contra algú menys fort, bé siga perquè existeix desigualtat física o psicològica entre víctimes i agressors,-es o bé perquè aquests,-es últims,-es actuen en grup. Existeix, perquè un desequilibri de poder i l'objectiu del maltractament sol ser un sol alumne o alumna, que es col·loca d'aquesta manera en una situació d'indefensió. En la majoria dels casos són més d'un o una els agressors.
- Té lloc de manera reiterada. Aquesta expectativa de repetició interminable per part de la víctima és el que li dóna la seua naturalesa opressiva i temible.
- Normalment les situacions d'assetjament són conegudes per terceres persones, que no fan res o molt poc per a parar l'agressió. No obstant això, els adults ignoren el que està ocorrent.

Formes d'assetjament escolar:

L'assetjament escolar pot manifestar-se de diverses formes:

- maltractament verbal: insults, malnoms, difondre calúmnies o difamacions, sembrar rumors o faules.
- intimidacions psicològiques: amenaces per a provocar por, aconseguir algun objecte o diners o per a obligar a fer coses contra la seua voluntat, xantatge i burles públiques, pintades al·lusives, notes, cartes, missatges a mòbils i correus electrònics amenaçadors.
- maltractament físic: pallisses, lesions amb diferents objectes, agressions en forma de puntades, "clatellots"...

- robatori i destrossa de material escolar, roba i altres objectes personals.
- aïllament social: ignorar i no dirigir la paraula, impedir la participació amb la resta del grup, coaccionar amics i amigues de la víctima perquè no interactuen amb aquesta, rebuig a asseure's al seu costat a l'aula.
- A més, actualment, l'assetjament es pot valdre de les TIC (xarxes socials, *blogs*, *whatsapp*...) i rep el nom de ciberassetjament. Consisteix generalment en vexacions, insults, difusió d'informació difamatòria, xantatges a través de les TIC i és un fenomen de preocupant rellevància per la dificultat que presenta per a previndre'l, detectar-lo i abordar-lo i per la gravetat de les seues conseqüències.

Actuacions en el cas de "bullying"

Qualsevol membre de la comunitat educativa que tinga coneixement d'una situació d'intimidació o assetjament dins de l'àmbit escolar, o considere l'existència d'indicis raonables, el posarà immediatament en coneixement d'una persona adulta responsable (professorat, tutors,-es, orientadors, equip directiu, etc.). El receptor de la informació traslladarà aquesta informació a l'equip directiu, en cas que no s'haja fet anteriorment.

La Directora del centre o persona en qui delegue, deurà,

- Citar i rebre l'alumne/a assetjat/a, i la seua família, en entrevista individual per a conèixer l'abast del problema.
- Citar i rebre la família i l'alumne/a assetjador/a, així com a la resta d'implicats en entrevista individual per a conèixer l'abast del problema.

Una vegada determinat l'abast de la situació, la Directora del centre o persona en qui delegue, decidirà sobre la conveniència de:

- Convocar l'Equip Docent, la Comissió de Convivència i/o el Departament d'Orientació per a exposar el cas i demanar orientacions sobre les mesures a prendre en cada cas.
- Sol·licitar el suport tècnic de l'Orientador/a del centre per a la intervenció davant determinats casos.
- Informar el Servei d'Inspecció per telèfon i, posteriorment, a través d'un informe i incloure'l en les incidències del PREVI.
- Si escau, informar l'Ajuntament, Jutjat o autoritat que competisca. Si la situació s'agreuja, sol·licitar assessorament i/o intervenció del PREVI.
- Si escau, iniciar un procés de mediació.
- **Aplicar mesures de protecció de la víctima o víctimes:**
 - Vigilància específica de víctimes i agressors.
 - Tutoria individualitzada dels/les implicats,-es.
 - Sol·licitar la col·laboració familiar per a la vigilància i el control dels seus fills i filles.

- Canvi de grup
- Pautes d'autoprotecció a la víctima, com comunicar a un adult el menor indici d'assetjament que es torne a produir a través de vies discretes.
- En el ciberassetjament, indicar a la víctima que guarde les proves físiques i que ha de canviar les contrasenyes i revisar les mesures de privacitat.
- **Aplicar mesures correctores amb l'agressor,-a o agressors,-es:**
 - Petició de disculpes de manera oral i/o per escrit.
 - Obertura d'expedient.
 - Realització de treballs específics en horari no lectiu relacionats amb el mal causat amb autorització familiar.
 - Sol·licitar la col·laboració familiar per a la vigilància i control dels seus fills i filles.
 - Realització de tasques relacionades amb la millora de la convivència en el centre.
 - Implicació en tasques socioeducatives.
 - Proposta de participació en cursos o programes específics d'habilitats socials amb autorització familiar fora de l'horari lectiu.
 - Expulsió entre 6 i 30 dies del Centre o sol·licitud de canvi de centre...
 - Compareixença davant la Cap d'estudis de manera puntual o periòdica.
 - Canvi de grup de l'agressor,-a o agressors,-es.
- Programar actuacions amb el grup o els/les companys,-es més directes dels afectats,-es.

Una vegada resolt el conflicte es faran seguiments periòdics per a evitar que aquest tipus de situacions tornen a produir-se.

FALTES D'ASSISTÈNCIA DE L'ALUMNAT

Tot el professorat del centre consigna les faltes d'assistència i els retards dels alumnes en ÍTACA, per la qual cosa els pares, les mares o tutors legals queden informats setmanalment.

Els alumnes han de justificar i informar sobre el motiu de les seues faltes d'assistència al Centre en document oficial signat pels seus pares o tutors (o per ells mateixos quan siguen majors d'edat, sempre que els seus pares hagen fet constar per escrit al principi de curs que s'acullen a aquesta solució). L'alumnat lliura al tutor o tutora del seu grup aquest document de justificació, una vegada vist i signat per la resta del professorat, quan es reincorpora a les classes. La consideració de falta justificada es decideix conjuntament pel tutor o tutora i per la Cap d'Estudis.

IES FRANCISCO FIGUERAS PACHECO

C/ Fernando Madroñal, n°35 - 03007 Alicante
Teléfono 965 93 64 95 - Fax 965 93 64 96
03001908@gva.es

Proyecto cofinanciado por los Fondos FEDER, dentro del Programa Operativo FEDER de la Comunidad Valenciana 2014 - 2020

L'alumne,-a serà objecte de prevenció, per part del tutor,-a quan reincidisca en faltes injustificades. D'aquesta prevenció el tutor o tutora dóna compte a la Cap d'Estudis i als pares, almenys telefònicament.

Si l'alumne o alumna reincideix novament, serà Prefectura d'estudis qui amoneste l'alumne, comunicant-lo per escrit als pares. En aquesta amonestació indicarà que, segons el RRI, un 10% de faltes d'assistència no justificades de la totalitat de sessions al llarg del curs d'una assignatura podrà suposar la pèrdua del dret a l'avaluació contínua i que pot complir-se davant una nova reincidència absentista.

Així doncs, si torna a faltar i després de la ratificació del/la professor,-a corresponent de la impossibilitat de l'aplicació correcta dels criteris generals d'avaluació i de la pròpia avaluació contínua, en reunió de la Comissió de Convivència si és procedent, s'informarà d'aquest absentisme escolar a la corresponent Comissió Municipal i s'informarà, verbalment i per escrit, a l'alumne,-a i als seus pares de la pèrdua al dret de l'avaluació contínua. En el cas que algun,-a alumne,-a se vera afectat,-per aquestes mesures, el/la professor,-a corresponent, d'acord amb el seu Departament, establirà una prova final per a avaluar a dit,-a alumne,-a com a únic instrument d'avaluació.

S'entendrà que s'ha produït inhibició i/o abandó d'una matèria quan, no sols un,-a alumne,-a falte de manera reiterada a les classes sinó també, fins i tot assistint a aquestes, no faça les tasques pròpies del procés d'ensenyament-aprenentatge. D'aquesta circumstància, que quedarà recollida en ÍTACA, parts d'incidència i/o butlletins d'avaluació, s'informarà per escrit als pares, comunicant la seua transcendència per a l'obtenció del títol de Graduat en Educació Secundària o de Batxillerat.

Puntualitat

La puntualitat és essencial per al bon funcionament del grup, per la qual cosa se sol·licita de tots el màxim rigor en les entrades i eixides de classe. Les faltes reiterades de puntualitat es consideren actes que alteren el normal desenvolupament de les activitats de l'Institut, especialment el de les classes, per la qual cosa, a més de l'aplicació de les mesures acadèmiques de cada departament didàctic determine en la seua avaluació, tindran les sancions disciplinàries corresponents a aquesta conducta greument contrària a les normes de convivència. Amb caràcter general i també durant els exàmens els alumnes no eixiran de l'aula fins a la finalització de la classe.

MALTRACTAMENT INFANTIL

El maltractament infantil es defineix com qualsevol acció no accidental que comporta abús (emocional, físic o sexual) o descuit (emocional o físic) cap a un,-a menor de díhuit anys d'edat, que és realitzada pel seu progenitor,-a o cuidador,-a principal, per una altra persona o per qualsevol institució, i que amenaça l'adequat desenvolupament del xiquet,-a o jove. Dins del maltractament considerem tant el maltractament actiu, entés com a abús físic, sexual i/o emocional, com els maltractaments passius, com la negligència física i/o emocional. El maltractament pot ser familiar o extrafamiliar.

L'àmbit escolar ocupa una posició privilegiada en el procés de protecció del menor, en la detecció, notificació, la investigació i l'avaluació. Pels centres passen la totalitat dels/les xiquets,-es i adolescents de la comunitat, i és el lloc on romanen una gran part del seu temps. Per a molts,-es menors que pateixen el maltractament en l'àmbit familiar a edats primerenques, l'escolarització els permet trencar amb l'aïllament social en el qual l'han patit.

Protocol d'actuació davant una situació observada de maltractaments i desprotecció del menor

IES FRANCISCO FIGUERAS PACHECO

C/ Fernando Madroñal, n.º35 - 03007 Alicante
Teléfono 965 93 64 95 - Fax 965 93 64 96
03001908@gva.es

"Proyecto cofinanciado por los Fondos FEDER, dentro del Programa Operativo FEDER de la Comunidad Valenciana 2014 - 2020"

Qualsevol membre de la comunitat educativa que tinga coneixement o sospites d'una situació de maltractament infantil ho posarà en coneixement de l'equip directiu. Després d'aquesta comunicació, es reunirà l'equip directiu amb el tutor o tutora de l'alumne o alumna afectat i el personal dels serveis psicopedagògics escolars, el Departament d'Orientació, gabinet municipal autoritzat o personal que tinga atribuïdes les funcions d'assessorament en el Centre, per a recopilar informació, analitzar-la i valorar la intervenció que procedisca.

Notificació:

L'equip educatiu emplenarà el full de notificació que apareix en l'Ordre 1/2010, de 3 de maig, de la Conselleria d'Educació i la Conselleria de Benestar Social. L'equip directiu podrà demanar l'assessorament del personal dels serveis psicopedagògics escolars o del personal que tinga atribuïdes les funcions d'assessorament educatiu.

- La Direcció del Centre enviarà l'original del full de notificació als serveis municipals d'Alacant, arxivarà una còpia en l'expedient de l'alumne/a i remetrà una altra còpia a la direcció general competent en matèria de protecció de menors, de la Conselleria de Benestar Social.

- La Direcció del Centre realitzarà la comunicació al Registre Central i a la Inspecció Educativa.

- Si la situació s'agreuja i sobrepassara la capacitat d'actuació del Centre, s'haurà d'informar la Inspecció Educativa, qui sol·licitarà l'assessorament o la intervenció de la unitat d'atenció i intervenció (UAI) de la Direcció Territorial. La Inspecció Educativa decidirà sobre la necessitat i tipus d'intervenció.

- **La comunicació a la família es realitzarà una vegada s'haja informat les autoritats competents i la realitzarà la Direcció del Centre.**

Procediment d'Urgència

- Davant un,-a alumne,-a que presente lesions físiques, greu negligència o abús sexual, un membre de l'Equip Directiu o personal docent en qui es delegue, l'acompanyarà al Centre de Salut o als serveis d'urgència de l'hospital més pròxim.

- La Direcció comunicarà la situació d'urgència a la policia local, a la Conselleria de Benestar Social i a la Fiscalia de Menors. Per a la comunicació s'utilitzarà el full de notificació de l'Ordre 1/2010, de 3 de maig, de la Conselleria d'Educació i de la Conselleria de Benestar Social. Per a la comunicació a l'autoritat judicial i al Ministeri Fiscal, s'utilitzarà el model que es troba en l'annex VII de l'Ordre 62/2014, de 28 de juliol, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport.

- La Direcció del Centre realitzarà la comunicació al Registre Central i a la Inspecció Educativa perquè, si ho estima oportú, sol·licite assessorament i/o intervenció de la unitat d'atenció i intervenció (UAI) de la Direcció Territorial. La Inspecció Educativa decidirà sobre la necessitat i tipus d'intervenció.

Enllaç pàgina web de Benestar Social: <<http://www.bsocial.gva.es/web/menor>>.

VIOLÈNCIA DE GÈNERE

S'entén per violència de gènere aquella que, com a manifestació de la discriminació, la situació de desigualtat i les relacions de poder dels homes sobre les dones, s'exerceix sobre elles pel fet de ser-ho. Aquesta violència comprén qualsevol acte de violència basada en el gènere que tinga com a conseqüència, o que tinga possibilitats de tindre com a

IES FRANCISCO FIGUERAS PACHECO

C/ Fernando Madroñal, n°35 - 03007 Alicante
Teléfono 965 93 64 95 - Fax 965 93 64 96
03001908@gva.es

Proyecto cofinanciado por los Fondos FEDER, dentro del Programa Operativo FEDER de la Comunidad Valenciana 2014 - 2020

conseqüència, perjudici o sofriment en la salut física, sexual o psicològica de la dona. Les amenaces, la pressió exercida sobre elles per a forçar la seua voluntat o la seua conducta, la privació arbitrària de la seua llibertat, tant si es produeixen en la vida pública com a privada, són comportaments violents per raó de gènere.

Tipus de violència de gènere:

a) **Violència física:** qualsevol acte de força contra el cos de la dona, amb resultat o risc de produir lesió física o mal. Aquests actes de violència física contra la dona poden ser exercits per homes amb els qui tinga o haja tingut relacions de parella, o per homes del seu entorn familiar, social i laboral.

b) **Violència psicològica:** es considera tota conducta que produïska desvaloració o sofriment en la dona a través d'amenaces, humiliacions o vexacions, exigència d'obediència o submissió, coacció, insults, aïllaments, culpabilització o limitacions del seu àmbit de llibertat. Aquests comportaments poden ser exercits per qui siga o haja sigut el seu cònjuge o per qui estiga o haja estat lligat a ella per anàloga relació d'afectivitat, fins i tot sense convivència. Així mateix, tindran la consideració d'actes de violència psicològica contra la dona els exercits per homes del seu entorn familiar, social i laboral.

c) **Violència econòmica:** consisteix en la privació intencionada, i no justificada legalment, de recursos per al benestar físic o psicològic de la dona i de les seues filles i fills o la discriminació en la disposició dels recursos compartits en l'àmbit de convivència de parella.

d) **Violència sexual i abusos sexuals:** qualsevol acte de naturalesa sexual, forçada per l'agressor i no consentida per la dona és un acte de violència sexual. La violència sexual comprén qualsevol imposició, mitjançant la força o la intimidació, de relacions sexuals no consentides, i l'abús sexual, amb independència que l'agressor guarde o no relació conjugal, de parella, afectiva o de parentiu amb la víctima.

Protocol d'actuació davant una situació de violència de gènere

1. Identificació.

Qualsevol membre de la comunitat educativa que tinga coneixement o sospites de casos de violència de gènere ho notificarà a la Direcció del Centre.

a) **Recollida d'informació.** Després d'aquesta comunicació, es reunirà l'equip directiu amb el tutor o tutora de l'alumna o alumne afectat,-a, amb el Departament d'Orientació per a recopilar informació, analitzar-la i valorar la intervenció que procedisca.

b) **Actuació.** En els supòsits de perill greu i imminent i si la situació ho requereix, es telefonarà al 112 i es traslladarà la persona agredida a l'hospital de referència. La Direcció del Centre podrà sol·licitar mesures de suport i col·laboració externes al Centre. Si es considera necessari, s'establirà comunicació amb el SEAFI, els centres de salut mental infantil i juvenil (USMIJ), els hospitals més pròxims, o els centres d'acolliment i entitats especialitzades.

c) **Aplicació de mesures disciplinàries.** En el cas que les persones agressores siguen alumnes del Centre, escoltada la Comissió de Convivència, s'actuarà segons regula el Decret 39/2008, 4 d'abril, articles del 42 al 49.

2. Comunicació de la situació.

a) La Direcció del centre informarà de situació i del pla d'intervenció a la comissió de convivència.

IES FRANCISCO FIGUERAS PACHECO

C/ Fernando Madroñal, nº35 - 03007 Alicante
Teléfono 965 93 64 95 - Fax 965 93 64 96
03001908@gva.es

"Proyecto cofinanciado por los Fondos FEDER, dentro del Programa Operativo FEDER de la Comunitat Valenciana 2014 - 2020"

b) En el cas que la incidència poguera ser constitutiva de delictes o falta penal, l'adreça del centre el comunicarà per fax al Ministeri Fiscal. Per a això utilitzarà l'annex VII de l'Ordre 62/2014, de 28 de juliol, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport. Aquesta comunicació anirà dirigida a la sala de la Fiscalia que corresponga:

- 1) Si l'agressor o la víctima són menors, es dirigirà a la Fiscalia de Menors.
- 2) Si l'agressor o agressors són majors d'edat i la víctima menor d'edat, es dirigirà a la Fiscalia de Violència de Gènere.
- 3) Si l'agressor o agressors i la víctima són majors d'edat, es dirigirà a la Fiscalia de Violència de Gènere.

c) La Direcció del centre realitzarà la comunicació al Registre Central i a la Inspecció Educativa i podrà sol·licitar assessorament o la intervenció de la unitat d'atenció i intervenció (UAI) de la Direcció territorial corresponent. La Inspecció Educativa decidirà sobre la necessitat i el tipus d'intervenció.

3. Comunicació a famílies i a representants legals de tots,-es els/les implicats,-es.

- a) La Direcció informarà les famílies dels/les implicats,-es del fet la violència, i de les mesures i accions adoptades.
- b) Segons la gravetat del cas, la direcció del centre comunicarà a la família de la víctima la conveniència de realitzar denúncia a les forces de seguretat.
- c) Tal com consta en el Decret 29/2008, article 41, en aquells supòsits reincidents i en els casos en què el centre reclame la implicació directa dels pares, mares, tutors i tutores de l'alumne o l'alumna i aquests la rebutgen, l'Administració Educativa, si considera que aquesta conducta causa greu mal al procés educatiu del seu fill o filla, ho comunicarà a les institucions públiques competents per motiu de desprotecció, previ informe a la Inspecció Educativa.

4. Seguiment del cas per part de les unitats d'atenció i intervenció i de la Inspecció del centre.

La Inspecció i les unitats d'atenció i intervenció de les direccions territorials col·laboraran amb la Direcció del centre en el seguiment dels casos en què hagen intervingut.

AGRESSIONS CAP AL PROFESSORAT I/O PERSONAL D'ADMINISTRACIÓ I SERVEIS

Es considera agressió al professorat qualsevol acció il·lícita que vaja en contra dels drets del personal docent, d'administració o serveis, tal com queden recollits en l'article 4 de la Llei 15/2010, de la Generalitat Valenciana, d'Autoritat del Professorat, fa referència als drets del personal docent.

Protocol de protecció, assistència i suport al professorat davant agressions, a conseqüència de l'exercici legítim de les seues funcions.

1. Detecció i comunicació de la incidència.

a) Qualsevol membre de la comunitat educativa que tinga coneixement d'una agressió que tinga per objecte al personal docent, al d'administració o al de serveis té l'obligació de posar-lo en coneixement de la Direcció del Centre.

IES FRANCISCO FIGUERAS PACHECO

C/ Fernando Madroñal, n°35 - 03007 Alicante
Teléfono 965 93 64 95 - Fax 965 93 64 96
03001908@gva.es

Proyecto cofinanciado por los Fondos FEDER, dentro del Programa Operativo FEDER de la Comunidad Valenciana 2014 - 2020

b) Així mateix, si els fets pogueren ser constitutius de delictes o falta o objecte d'agressió, presentarà una denúncia davant el Ministeri Fiscal, el jutjat de guàrdia o en qualsevol dependència de la Forces i Cossos de Seguretat de l'Estat.

c) El professorat o personal d'administració i serveis, si així ho estima oportú, sol·licitarà l'assistència jurídica de l'Advocacia General de la Generalitat Valenciana, tal com es disposa en l'article 7 de la Llei 15/2010, de 3 de desembre, de la Generalitat, perquè exercisca les accions legals que corresponguen. La sol·licitud serà remesa per la Direcció del Centre. S'enviarà a la direcció territorial, on l'inspector/a de zona elaborarà un informe i tota la documentació es traslladarà al secretari territorial que dóna el vistiplau, que l'eleva a la Direcció General de Personal Docent de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport.

d) La sol·licitud d'assistència jurídica contindrà la següent informació: dades personals de l'interessat, un telèfon de contacte, un relat dels fets, quants elements de prova es disposen i que servisquen per a confirmar-los, amb cita de testimonis i, si és possible, dels seus testimoniatges. Així mateix, anirà acompanyada de la denúncia presentada, del comunicat d'assistència mèdica, en el cas que existisca, i d'un certificat de la direcció que confirme si els fets denunciats estan relacionats amb l'exercici de la funció o càrrec del sol·licitant.

e) La Directora notificarà immediatament el fet denunciat a la Inspecció Educativa i ho comunicarà al Registre Central del PREVI.

f) La Direcció del centre realitzarà tots els tràmits previstos en aquest protocol amb la màxima celeritat.

2. Intervenció de la Direcció General de Personal.

La Direcció General de Personal Docent, amb la documentació remesa pel sol·licitant d'assistència jurídica, emetrà, com a superior jeràrquic, l'informe a què es refereix l'article 11.2 de la Llei 10/2005, de 9 de desembre, d'Assistència Jurídica a la Generalitat. Aquest informe indicarà si es compleixen els requisits previstos en la citada Llei perquè el sol·licitant pugui rebre l'assistència de l'Advocacia General de la Generalitat Valenciana. La direcció general donarà trasllat de tot l'actuat i realitzarà les actuacions complementàries que considere necessàries.

3. Resolució.

L'advocat general de la Generalitat, de conformitat amb el que es disposa en l'article 11.2 de la Llei 10/2005, de 9 de desembre, d'Assistència Jurídica a la Generalitat, prendrà l'acord que corresponga i li ho comunicarà a l'interessat,-a.

La facultat concedida a l'interessat,-a per aquest article no menyscaba el seu dret a designar advocat,-a que li assistisca o a sol·licitar que aquest,-a li siga designat,-a d'ofici, segons l'article 12.3 de la citada Llei 10/2005.

CONSIDERACIONS ESPECÍFIQUES, DAVANT QUALESVOL DE LES SITUACIONS PLANTEJADES EN EL PUNT 6 DEL PLA D'IGUALTAT I CONVIVÈNCIA, SI ES PRODUEIXEN FORA DEL CENTRE.

Actuacions en general

Segons recull l'article 28 del Decret 39/2008, de 4 d'abril, s'aplicaran de manera general els protocols d'assetjament, ciberassetjament escolar, conductes que alteren la convivència de manera greu i reincident (insults, amenaces, agressions, baralles i/o vandalisme, maltractament infantil i violència de gènere), si aquestes situacions es

IES FRANCISCO FIGUERAS PACHECO

C/ Fernando Madroñal, n°35 - 03007 Alicante
Teléfono 965 93 64 95 - Fax 965 93 64 96
03001908@gva.es

Proyecto cofinanciado por los Fondos FEDER, dentro del Programa Operativo FEDER de la Comunidad Valenciana 2014 - 2020

produeixen fora del centre, en activitats extraescolars o complementàries, i en les dutes a terme fora del recinte escolar però que estiguen motivades o directament relacionades amb la vida escolar. Serà tractada segons el RRI.

Actuació davant una situació de violència de gènere fora del centre.

1. En el cas de violència de gènere fora del centre, se seguiran els procediments de l'annex IV de l'Ordre 62/2014, de 28 de juliol, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, recollits en aquest punt 6 del Pla d'Igualtat i Convivència. En aquest cas, si la persona que pateix l'agressió és menor i es considera que existeix desprotecció, es podrà utilitzar el full de notificació i el procediment de l'Ordre 1/2010, de 3 de maig, de la Conselleria d'Educació i de la Conselleria de Benestar Social per a la comunicació de la situació a la Conselleria de Benestar Social i a Fiscalia de Menors.

2. Davant la situació descrita en el punt anterior, la comunicació a la família es realitzarà únicament amb posterioritat a les actuacions que es recullen en els apartats 2.b i 2.c de l'annex IV de l'Ordre 62/2014, de 28 de juliol, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, amb els quals s'informa les autoritats competents.

Procediment davant actes vandàlics, agressions, baralles, consum i tràfic de substàncies perjudicials per a la salut en l'entorn escolar.

L'acord de col·laboració per a la millora de la convivència i de la seguretat escolar entre la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport i la Delegació del Govern a la Comunitat Valenciana seguirà el següent procediment:

a) La Direcció del Centre realitzarà la comunicació de la situació d'agressió, baralles i/o vandalisme a les Forces de Seguretat de l'Estat que siguen competents.

b) Quan es produïska una situació de conflicte que estiga relacionat amb problemes de convivència o atempte contra persones o instal·lacions, a les proximitats del centre escolar, l'equip directiu, recollirà les incidències en la fitxa de l'entorn escolar, disponible en http://www.cece.gva.es/eva/docs/convivencia/entorn_escolar.pdf i la remetrà a la Direcció General d'Ordenació, Innovació i Política Lingüística, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, o en el seu cas a qui tinga l'atribució de competències en matèria de convivència, per correu electrònic convivencia@gva.es.

c) La Direcció General d'Ordenació, Innovació i Política Lingüística remetrà l'informe a la Delegació del Govern, a través de l'Àrea de l'Alta Inspecció d'Educació. En l'acord de col·laboració citat, la Delegació de Govern de la Comunitat Valenciana es compromet a informar la direcció general que ha originat la comunicació de les accions que s'hagen realitzat en relació amb l'incident.

d) La Direcció General d'Ordenació, Innovació i Política Lingüística informarà el centre interessat i la respectiva direcció territorial d'Educació sobre els casos comunicats a la Delegació de Govern. En cas de no haver-se realitzat cap comunicació d'incidències, la mateixa direcció general informarà també d'aquesta circumstància.

7. PROTOCOL D'ACOMPANYAMENT A LA IDENTITAT DE GÈNERE, L'EXPRESSIÓ DE GÈNERE I LA INTERSEXUALITAT, D'ACORD AMB LA INSTRUCCIÓ DEL 15 DE DESEMBRE DE 2016, DEL DIRECTOR GENERAL DE POLÍTICA EDUCATIVA PEL QUAL S'ESTABLEIX EL PROTOCOL D'ACOMPANYAMENT PER A GARANTIR EL DRET A LA IDENTITAT DE GÈNERE, EXPRESSIÓ DE GÈNERE I LA INTERSEXUALITAT.

IES FRANCISCO FIGUERAS PACHECO

C/ Fernando Madroñal, n°35 - 03007 Alicante
Teléfono 965 93 64 95 - Fax 965 93 64 96
03001908@gva.es

"Proyecto cofinanciado por los Fondos FEDER, dentro del Programa Operativo FEDER de la Comunidad Valenciana 2014 - 2020"

A causa de la poca informació sobre la identitat o l'expressió de gènere i sobre la diversitat sexual, s'ha tendit a considerar el tema com a "exòtic" o "rar", conseqüència de la visió estereotipada que ha prevalgut en la societat i que ara comença a canviar. A aquesta visió esbiaixada de la realitat trans i intersexual, cal afegir les dificultats socials, laborals i assistencials que han impedit moltes d'aquestes persones, visibilitzar-se o mostrar-se com a tals.

Com a conseqüència, hi ha un nombre elevat de persones que prefereixen sacrificar la identitat de gènere sentida, condicionades per un ambient hostil que els impedeix desenvolupar-se de manera plena, i es veuen abocades al fracàs escolar, laboral, i fins i tot, al suïcidi. En el cas de la intersexualitat, aquestes persones mantenen ocultes i en secret totes les qüestions referides a la seua diversitat corporal per l'estigma social cap a la diferència al qual s'exposen.

La història ens ha demostrat que l'atenció a la diversitat suposa una oportunitat de creixement. L'aparició d'allò que s'allunya de l'estàndard sovint altera la realitat social o violenta una part de la comunitat. És semblant al que va succeir en èpoques anteriors, en passar d'escoles segregadores, que separaven l'alumnat per sexes, a un model mixt, més ric i representatiu de la societat.

A conseqüència d'aquesta visió més integradora poden generar-se tensions amb persones partidàries de silenciar o invisibilitzar la diversitat, però la perspectiva que contemplem és, sobretot, una oportunitat de canvi i transformació que contribuirà a consolidar un model social més just i igualitari.

La vulnerabilitat de l'alumnat amb una identitat de gènere divergent a l'assignada per la societat o de l'alumnat amb una anatomia sexual i reproductiva atípica en termes binaris, i les dificultats a les quals s'han d'enfrontar, fan necessària l'assumpció d'una sèrie de recomanacions i de mesures educatives, administratives i organitzatives encaminades a visibilitzar la diversitat sexual i de gènere i erradicar qualsevol tipus de discriminació que pugua patir l'alumnat durant el seu desenvolupament personal en l'entorn social.

El marc de totes les accions a implementar serà el respecte als drets humans i l'atenció a la igualtat en la diversitat, considerant el cos sexuat, la dimensió afectiu-sexual i la identitat de gènere com un aspecte més de la diversitat humana. En els nostres centres existeix una gran diversitat i, per tant, és la nostra responsabilitat que aquesta diversitat siga respectada i protegida.

Per aquests motius, és funció de l'escola atendre la diversitat mitjançant l'educació i crear ambients sense hostilitat, en els quals totes les persones puguem aspirar a ser ciutadans i ciutadanes de ple dret.

L'escola ha de convertir-se en el motor d'un canvi social més ampli, tant pels seus vincles amb altres institucions i col·lectius, com per tindre la capacitat de formar els ciutadans i les ciutadanes que prendran les decisions en el futur. L'escola és un element transformador i cal ser conscients que els i les estudiants que hui són educats en els valors de la igualtat i la diversitat seran persones adultes més tolerants, que faran avançar la societat cap a la plena igualtat.

Per això, la diversitat i la interrelació que genera el context educatiu ha de quedar recollida de manera global en el Projecte educatiu de centre i concretar-se en les programacions didàctiques, en el Pla d'acció tutorial, en el Pla de convivència i igualtat, en la Programació d'activitats extraescolars i complementàries i en els reglaments de règim intern, perquè qualsevol persona immersa en un procés de transició de gènere, que expresse un gènere divergent o amb una anatomia sexual intersexual, no quede exclosa del sistema o no reba el tractament integrador i igualitari que l'escola ha de garantir.

IES FRANCISCO FIGUERAS PACHECO

C/ Fernando Madroñal, n.º35 - 03007 Alicante
Teléfono 965 93 64 95 - Fax 965 93 64 96
03001908@gva.es

Proyecto cofinanciado por los Fondos FEDER, dentro del Programa Operativo FEDER de la Comunidad Valenciana 2014 - 2020

Serà necessari adoptar pautes que permeten iniciar actuacions dirigides a l'atenció específica de l'alumnat trans i intersexual, que previnguen situacions de malestar, discriminació, assetjament o tracte desigual.

En tot aquest procés caldrà extremar les mesures de confidencialitat de la informació manejada en relació a les persones trans i intersexuals, així com el respecte absolut a la voluntat expressada per aquestes persones, per les seues famílies o per qui exercisca la tutoria legal, sobre la seua identitat de gènere i respecte a com desitgen ser tractades administrativament i en públic.

Definicions.

Tradicionalment, el terme sexe s'ha emprat indistintament per a referir-se a conceptes que hui hauríem de diferenciar, com a sexe biològic, identitat de gènere, rol de gènere i orientació sexual.

Així, el sexe ha sigut considerat com una realitat unidimensional i binària. És a dir, en el nostre context cultural, el terme s'ha emprat com un concepte monolític i aglutinador dels resultats del procés de desenvolupament sexual (sexe biològic), de l'experiència subjectiva (identitat de gènere), de la manifestació social (rol de gènere) i de l'orientació sexual i afectiva.

Fins i tot quan es distingien aquests termes, es considerava que el sexe biològic sol podia produir dos tipus d'individus (mascles/femelles), que es corresponien directament amb dues subjectivitats i categories sociològiques de gènere (homes/dones) i que, de manera natural, presentaven una atracció sexual recíproca. Per això, fins fa ben poc, qualsevol variació d'aquest esquema lineal i binari es considerava "antinatural", "patològic" o "socialment indesitjable".

En l'actualitat, no obstant això, el sexe es percep com una realitat multidimensional i que es caracteritza per la diversitat. Encara que aquesta nova accepció compta amb una adhesió cada dia més majoritària i una popularitat creixent, resulta necessària la implementació de mesures legals i d'accions formatives que garantisquen la no discriminació de totes les persones, amb independència del seu sexe biològic, de la identitat o expressió de gènere o de la seua orientació sexual, perquè puguen desenvolupar-se de manera plena.

Feta aquesta primera aproximació, es defineixen a continuació una sèrie de conceptes que hauríem de conèixer per a poder interpretar la realitat que observem a les aules, al centre i en l'entorn escolar, per adoptar les mesures educatives i organitzatives necessàries per a l'acompanyament de l'alumnat immers en processos de desenvolupament sexual i d'autoafirmació personal.

Sexe biològic: des d'un punt de vista anatòmic i fisiològic, el sexe és el conjunt de trets emprats per a distingir els mascles de les femelles en el regne animal, i per tant, en l'espècie humana. Cal tindre en compte, no obstant això, l'existència d'éssers vius amb intersexualitats/DSD, també en l'àmbit escolar, i ser conscients que el sexe biològic és una característica biològica complexa i sotmesa a canvis al llarg de tot el cicle vital d'una persona.

Gènere: es pot definir com la construcció que la societat elabora a partir de les interpretacions que fa del sexe biològic. Societats diferents, en èpoques o contextos culturals diferents, defineixen i modelen aquesta construcció social del gènere, que va evolucionant. El gènere és un constructe social, que es transmet a través dels agents de socialització (família, escola, grup d'iguals, mitjans de comunicació, etc.), es reproduïx i es transfereix amb un grau d'exigència variable, que l'estructura social determina per als seus integrants. La família transmet abans que ningú els valors vigents, i

IES FRANCISCO FIGUERAS PACHECO

C/ Fernando Madroñal, n°35 - 03007 Alicante
Teléfono 965 93 64 95 - Fax 965 93 64 96
03001908@gva.es

Proyecto cofinanciado por los Fondos FEDER, dentro del Programa Operativo FEDER de la Comunidad Valenciana 2014 - 2020

dins d'aquests valors, s'inclouen els rols, comportaments i expectatives que s'assignen a cada gènere i que afecten la identitat de les persones.

Identitat de gènere: és la vivència íntima i individual que cada persona fa del seu propi sexe i d'unes característiques de gènere, tal com cada persona la sent i autodetermina, sense que pugua ser definida per tercers, ja siga corresponent o no amb el gènere assignat socialment en el naixement.

Identitat de gènere divergent (o també disconformitat de gènere, gènere independent o flexible, o patrons variants de gènere): són termes emprats per a referir-se a aquells interessos i preferències no coincidents amb les normes culturals generalment acceptades per a cadascun dels dos gèneres considerats normatius (homes i dones).

Rol de gènere: es refereix a la vivència social del gènere en aspectes com la vestimenta, el llenguatge i altres pautes de comportament que són considerades com a masculines, femenines o andrògenes en una societat i moment històric concret.

Orientació sexual: tendència d'una persona a sentir atracció sexual, emocional o afectiva per les persones del seu mateix gènere o d'un altre gènere.

Persona trans: és un terme genèric que s'usa per a referir-se a aquella persona que té una identitat de gènere divergent o expressa un rol de gènere diferent a l'assignat per la societat. Aquestes vivències i identitats de gènere poden mostrar una gran varietat de formes i expressions que, a vegades, reben denominacions específiques, que ací no es detallen, a excepció dels termes transsexual i transgènere.

Persona transsexual: és aquella que naix amb un sexe biològic associat a un gènere concret, amb el qual no se sent identificada. Home transsexual és l'home que va nàixer amb sexe de femella. Dona transsexual és una dona que va nàixer amb sexe de mascle.

La transsexualitat és, per tant, un exemple més de la diversitat humana. Per això, el procés de transició de gènere per adaptar-se al gènere sentit de manera íntima ha d'acompanyar-se des de l'escola, per part de tots els integrants de la comunitat educativa, de manera natural, sense prejudicis, evitant l'assumpció de models tipus o l'adopció de respostes úniques.

Procés de transició (o procés de trànsit): és un procés personal i únic, d'autoafirmació de la pròpia identitat, diferent en cada cas particular, que persegueix l'adaptació progressiva a la identitat de gènere viscuda. El moment indicat per a iniciar aquest procés ha de decidir-lo cada persona i contempla la preparació necessària per a assumir tots els canvis que es produïsquen, incloent l'hormonació i les transformacions físiques de tota mena. L'escola ha d'acompanyar aquest procés de transició, al costat de la família i els professionals de la salut, per a assegurar la salut física, emocional, sexual i relacional de les persones que canvien de gènere.

Persona transgènere: és la persona trans que no s'identifica amb el gènere que se li pressuposa, però que no requereix assistència mèdica per a adequar les seues característiques físiques al gènere sentit com a propi.

Persona intersexual, amb intersexualitats o amb un desenvolupament sexual diferent (DSD): és una persona que presenta un conjunt de variacions fora de l'estàndard corporal masculí o femení o, dit d'una altra manera, quan una persona naix amb un cos que no sembla encaixar dins les definicions i els pressupostos biomèdics i culturals que estableixen una coherència entre el sexe cromosòmic, gonadal, hormonal i l'anatomia sexual i/o reproductiva. Parlem,

IES FRANCISCO FIGUERAS PACHECO

C/ Fernando Madroñal, nº35 - 03007 Alicante
Teléfono 965 93 64 95 - Fax 965 93 64 96
03001908@gva.es

Proyecto cofinanciado por los Fondos FEDER, dentro del Programa Operativo FEDER de la Comunidad Valenciana 2014 - 2020

per exemple, de dones amb cromosomes XY i testicles, dones sense vagina ni úter, dones amb un clítoris gran i extern, semblança a un penis, o d'homes amb un desenvolupament diferent dels seus genitals, amb cromosomes XX, o fins i tot amb menstruació. El terme intersexualitat és un terme controvertit. De fet, la majoria de persones amb cossos intersexuals o amb un desenvolupament sexual diferent (DSD) no solen reconèixer-se amb aquestes etiquetes, i fins i tot les defugen, mentre s'identifiquen més amb etiquetes diagnòstiques o nosològiques concretes.

El tracte social i el tractament mèdic cap a aquestes persones ha suscitat una gran controvèrsia per considerar aquestes situacions no com una possibilitat anatòmica i reproductiva més dins de la diversitat humana, sinó com a malalties i patologies que haurien de tractar-se des d'una perspectiva mèdica (com a intervencions de cirurgia estètica per a normalitzar genitals que no presentaven problemes de salut afegits), pel costum i la necessitat social d'assignar un sexe definit a cada persona, o per la necessitat sociocultural de transformar i normalitzar els genitals de la forma més concorde possible amb la norma social dicotòmica.

Transsexualitat i intersexualitat no són mútuament excloents. Tindre un cos intersexual no està relacionat amb tindre una orientació sexual no heterosexual ni d'una identitat sexual transsexual. De fet, una persona amb un cos intersexual o DSD pot ser heterosexual, bisexual, lesbiana, gai, tindre una identitat de gènere d'acord amb el sexe assignat (cisgènere) o identificar-se amb el gènere contrari a l'assignat (transgènere).

Persona cisgènere: s'usa per a referir-se a les persones la identitat de gènere de les quals concorda amb el gènere biològic assignat en nàixer.

Transfòbia: és un prejudici social, construït culturalment i interioritzat a través de la socialització. Consisteix en la discriminació de les persones transsexuals pel fet de transgredir el binomi sexe/gènere assignat socialment en nàixer. No obstant això, la transfòbia no és present en totes les cultures ni en tots els moments històrics.

Responsabilitats.

a) De l'equip docent

Totes les persones del claustre tenen l'obligació d'intervindre davant qualsevol conducta negativa derivada de l'expressió de gènere o d'una identitat de gènere que s'allunye de l'estàndard, o per motiu d'un desenvolupament sexual diferent. Més concretament:

- Observar possibles casos d'expressió de gènere divergent, acompanyats o no de comportaments tendents a la introversió, l'aïllament o la depressió.
- Observar indicis d'assetjament per expressar una identitat de gènere diferent a l'assignada socialment.
- Informar d'aquestes situacions, utilitzant les vies i els processos establits en els respectius reglaments de règim intern i plans de convivència i igualtat.
- Respondre adequadament i donar suport a les persones que expressen una identitat de gènere divergent.
- Informar o investigar seriosament actituds de rebuig, comportaments anòmals, possibles casos d'assetjament, queixes o denúncies.
- Fer el seguiment de la situació.

IES FRANCISCO FIGUERAS PACHECO

C/ Fernando Madroñal, n°35 - 03007 Alicante
Teléfono 965 93 64 95 - Fax 965 93 64 96
03001908@gva.es

"Proyecto cofinanciado por los Fondos FEDER,
dentro del Programa Operativo FEDER
de la Comunidad Valenciana 2014 - 2020"

- Mantindre la confidencialitat dels casos.

b) De tota la comunitat educativa

Totes les persones de la comunitat educativa tenen l'obligació de:

- Tractar totes les persones amb respecte.
- No ignorar cap comportament constitutiu d'assetjament.
- Informar les autoritats educatives sobre possibles situacions d'assetjament, amb la discreció necessària per a protegir la intimitat i la dignitat de les persones afectades.
- Cooperar en totes les accions contingudes en aquest protocol.
- Bandejar la idea fal·laç que els casos d'expressió o d'identitat de gènere són un capritx d'aquells que els manifesten.
- Cooperar en el procés d'instrucció d'expedients disciplinaris en casos d'assetjament per transfòbia i informar adequadament la família de la possibilitat de presentar una denúncia judicial de manera complementària, si els fets anaren constitutius d'algun delictes.
- Assegurar la confidencialitat de les persones amb intersexualitat/DSD, observada o comunicada per la família, i investigar maneres d'evitar la seua exclusió, especialment en les explicacions sobre cossos i anatomies sexuals i reproductives.

Principis de caràcter general.

Els centres educatius elaboraran el Projecte Educatiu de Centre, el Pla de Convivència i Igualtat, i la resta de reglaments, plans i programes de centre, des dels principis del respecte a la llibertat individual i als drets d'identitat de gènere i orientació sexual lliurement expressats pels membres de la comunitat educativa.

Garantiran un clima de seguretat, de manera que la seua activitat es desenvolupe en espais lliures d'assetjament, agressió o discriminació per qualsevol motiu, i també, per identitat o expressió de gènere divergent, per un desenvolupament sexual diferent o per orientació sexual.

Realitzaran les actuacions necessàries per a la prevenció, detecció i erradicació d'actituds i pràctiques basades en prejudicis sexistes o discriminació basada en prejudicis negatius sobre la identitat de gènere, els sexes biològics no binaris o l'orientació sexual.

Els centres educatius realitzaran actuacions que afavorisquen la plena inclusió de l'alumnat amb un desenvolupament sexual diferent, amb una identitat de gènere divergent, i protecció i respecte a la identitat de gènere manifestada per l'alumnat.

L'assetjament per desenvolupament sexual diferent, identitat o expressió de gènere divergent o per orientació sexual no serà tolerat en cap lloc, ni sota cap circumstància.

a) Detecció i comunicació. Activació del protocol.

IES FRANCISCO FIGUERAS PACHECO

C/ Fernando Madroñal, nº35 - 03007 Alicante
Teléfono 965 93 64 95 - Fax 965 93 64 96
03001908@gva.es

Proyecto cofinanciado por los Fondos FEDER, dentro del Programa Operativo FEDER de la Comunidad Valenciana 2014 - 2020

Aquest protocol s'activarà en el moment en què qualsevol membre de l'equip docent detecte o siga informat d'un possible cas d'intersexualitat, identitat o expressió de gènere divergent i ho comuniqui, seguint els processos i les vies que establisca el Reglament de règim intern, al tutor o tutora, al coordinador d'igualtat i convivència, a l'equip d'orientació o a l'equip directiu. O bé, quan la família, o qui exercisca la tutoria legal, comuniqui el cas al centre educatiu. Una vegada comunicat, el director o la directora notificarà el cas al registre PREVI i s'iniciarà el protocol.

b) Estudi i valoració.

L'equip directiu, el tutor o tutora i l'equip orientador, sota la supervisió del coordinador/a d'igualtat i convivència, assumiran directament el cas per a analitzar la situació i respondre adequadament les necessitats de l'alumne o alumna.

Amb el consentiment i la col·laboració de la família, o de qui exercisca la tutoria legal, que serà informada dels fets observats i dels recursos existents en l'àmbit educatiu i extern, es dissenyarà un pla d'actuació (que contindrà, necessàriament les actuacions previstes en aquest protocol) que responga adequadament les necessitats de l'alumne o alumna en els diferents àmbits d'intervenció: mesures organitzatives, mesures educatives, de formació i sensibilització.

c) Intervenció.

C1) Responsables.

L'equip directiu

- Acordar amb la resta d'agents educadors un pla d'actuació i acompanyament que incloga les mesures acordades entre el centre i la família, les mesures organitzatives bàsiques i els responsables de la seua aplicació.
- Adoptar les mesures necessàries per a garantir un entorn segur en el centre per a l'alumnat trans, amb una expressió de gènere no normativa i intersexual.
- Assegurar en tot moment l'intercanvi ordenat i prudent de la informació.
- Gestionar el procés amb la màxima discreció i preservar la intimitat i el benestar de l'alumnat.
- Prevaldre el dret superior a desenvolupar lliurement la personalitat de l'alumnat d'acord amb la seua identitat.
- Comunicar un possible cas d'expressió o identitat de gènere divergent al Registre PREVI.
- Sol·licitar la intervenció de les Unitats d'Atenció i Intervenció de les direccions territorials (d'ara endavant UAI), a través del Registre PREVI i la inspecció de zona.
- Vetlar per la correcta aplicació del protocol.

L'equip orientador

- Assessorar l'equip docent i la família.
- En cas de conflicte, facilitar processos de mediació entre les parts implicades.
- Coordinar-se amb els equips d'inspecció i d'orientació de les UAI, amb les persones expertes proposades per aquests i mantindre informat l'equip docent.

IES FRANCISCO FIGUERAS PACHECO

C/ Fernando Madroñal, n°35 - 03007 Alicante
Teléfono 965 93 64 95 - Fax 965 93 64 96
03001908@gva.es

"Proyecto cofinanciado por los Fondos FEDER, dentro del Programa Operativo FEDER de la Comunidad Valenciana 2014 - 2020"

El tutor/la tutora

- Supervisar la progressió i l'adaptació de l'alumne o l'alumna.
- Fer un seguiment del cas i registrar totes les actuacions realitzades.
- Coordinar totes les actuacions previstes en el protocol i en el pla d'actuació i acompanyament, al costat de l'equip directiu i orientador.

La coordinació d'igualtat i convivència

- Supervisar totes les actuacions previstes en aquest protocol.
- Col·laborar en tot allò que determine l'equip directiu per a l'aplicació del protocol.
- Assessorar l'equip directiu sobre l'adquisició de materials i bibliografia especialitzada o la impartició de ponències per part d'experts.
- Col·laborar en l'organització d'activitats formatives que aborden qüestions relatives al desenvolupament sexual diferent, la identitat i l'expressió de gènere, la diversitat LGTBI i l'educació afectiu-sexual.

La inspecció educativa

- Activar la intervenció de les UAI en els casos que ho requerisquen.

Les Unitats d'Atenció i Intervenció (UAI)

- Assessorar tots els agents implicats, supervisar l'aplicació del protocol i proposar la participació i assessorament d'experts externs.

C2) Mesures organitzatives

Documentació i identificació

- S'adequarà la documentació administrativa del centre docent (llistats de classe, informes d'avaluació, butlletins de notes, sobres de matrícula, identificació del material...) en consideració al nom i al gènere amb el qual se sent identificat l'alumne o alumna, a petició de la família o de qui exercisca la tutoria legal, que es comuniqui per escrit, mentre l'alumne o alumna siga menor d'edat o no estiga emancipat. No obstant això, la documentació oficial de l'alumne o alumna no podrà modificar-se fins que no es faça el canvi de nom en el Registre Civil i es trasllade al centre la documentació pertinent. En qualsevol cas, es prioritzarà el benestar de l'alumnat.

- Caldrà dirigir-se a l'alumne o alumna pel nom i l'adscripció de gènere que haja triat i comunicat en el centre.

- Es garantirà la llibertat de vestimenta amb què l'alumne o alumna se senta identificat, d'acord amb el gènere expressat.

Ús de les instal·lacions del centre segons la identitat de gènere expressada

- Es garantirà a l'alumnat l'accés als lavabos i els vestuaris d'acord amb la identitat de gènere manifestada.

IES FRANCISCO FIGUERAS PACHECO

C/ Fernando Madroñal, n°35 - 03007 Alicante
Teléfono 965 93 64 95 - Fax 965 93 64 96
03001908@gva.es

"Proyecto cofinanciado por los Fondos FEDER, dentro del Programa Operativo FEDER de la Comunitat Valenciana 2014 - 2020"

- Convé estudiar i repensar la disponibilitat i distribució de lavabos de xics i xiques, o la possibilitat que siguen mixtos.

Pla de convivència i igualtat

- Totes les mesures de prevenció, detecció i intervenció previstes per a fer front a possibles casos de discriminació, assetjament, violència de gènere i maltractament per intersexualitat, identitat o expressió de gènere divergent o per orientació sexual, hauran de constar en el Pla de convivència i igualtat del centre.

- El coordinador o la coordinadora d'igualtat i convivència supervisarà totes aquestes actuacions, en col·laboració amb l'equip directiu, l'equip orientador i el tutor o la tutora, especialment, durant el procés de transició de gènere que efectua la persona durant la seua estada en el centre educatiu.

C3) Mesures educatives

S'adoptaran totes les mesures necessàries encaminades a garantir el respecte cap a les persones trans i amb intersexualitats i un tracte igualitari i inclusiu:

- Es dissenyaran els projectes educatius des del principi general del respecte a la llibertat i als drets humans, entre els quals, el dret a expressar i a desenvolupar la identitat sentida.

- Els reglaments, plans i programes de centre es configuraran des dels principis de la inclusió educativa.

- S'evitarà la realització d'activitats diferenciades per gènere. Si es produeix en algun cas aquesta diferenciació, el professorat tindrà en consideració el gènere amb què l'alumne o alumna se senta identificat.

- Es garantirà la coordinació dels membres del claustre i de l'equip docent per a portar avant les actuacions previstes, després d'haver detectat un possible cas d'identitat de gènere divergent.

- Es tindrà una cura especial en la configuració del grup-classe de referència de l'alumnat en el procés de transició de gènere, de manera que afavorisca la inclusió de l'alumne o l'alumna, respectant la integritat de la seua xarxa social.

- Les persones adultes faran ús d'un llenguatge inclusiu, igualitari i respectuós amb la diversitat. No es permetran usos lingüístics discriminatoris ni actituds arrelades que puguen ser denigrants cap a les persones trans, ni considerar-les falsament innòcues.

- Les explicacions sobre el desenvolupament sexual del ser inclouran totes les possibilitats anatòmiques existents i no es permetran explicacions que puguen ser discriminatòries i estigmatitzants cap a les persones amb intersexualitats.

- S'evitarà articular discursos basats en estereotips o que pressuposen l'assignació d'un gènere o una orientació sexual determinada pel sexe biològic.

- Es practicarà la tolerància zero davant qualsevol conducta que atempte contra les particularitats anatòmiques i reproductives i la integritat de la persona objecte de possible setge.

- Es promouran models de masculinitat igualitaris contraposats als models masculistes i de dominació imperants en la societat.

IES FRANCISCO FIGUERAS PACHECO

C/ Fernando Madroñal, n°35 - 03007 Alicante
Teléfono 965 93 64 95 - Fax 965 93 64 96
03001908@gva.es

Proyecto cofinanciado por los Fondos FEDER, dentro del Programa Operativo FEDER de la Comunitat Valenciana 2014 - 2020

C4) Mesures extraordinàries en cas de detecció d'indicadors de transfòbia

Es tracta de previndre possibles situacions de disconformitat, malestar i rebuig que li produïska a l'alumne o alumna la situació de divergència entre la identitat psicològica i el sexe anatòmic, així com de possibles situacions de discriminació o transfòbia.

Situació de discriminació, assetjament o violència

Detectada una situació d'assetjament o d'agressions, se seguiran els protocols destinats a aquest efecte que figuren com a annex I i annex II de l'Ordre 62/2014, de 28 de juliol:

- Detecció i comunicació de la situació a la Inspecció Educativa i a la UAI de la direcció territorial corresponent
- Comunicació i registre de la incidència
- Mesures d'urgència
- Comunicació a les famílies de tots els implicats*
- Mesures de tractament individualitzat
- Seguiment del cas per les unitats d'Atenció i Intervenció i la Inspecció d'Educació

**Per les especificitats d'aquesta mena d'alumnat, i de l'assetjament per homofòbia o transfòbia, no previstes en l'Ordre 62/2014, prèviament a la comunicació del cas a la família, caldrà estudiar, mitjançant entrevistes a l'estudiant i a la seua família, si en l'àmbit familiar existeixen indicadors de transfòbia o de no acceptació de la situació, per evitar generar un conflicte afegit a la persona víctima d'assetjament.*

Situació de desprotecció

Si la família no reconeix la identitat expressada pel seu fill o filla, i s'observa sofriment emocional o psicològic persistent, el centre educatiu actuarà amb la màxima cautela, discreció i confidencialitat, però diligentment i amb determinació. El director o la directora sol·licitarà a la inspecció educativa la intervenció de la UAI de la direcció territorial d'educació corresponent.

Sota la supervisió dels responsables de la UAI, es mantindran tantes reunions amb la família com siguen necessàries fins a arribar a un acord entre les parts, des de la via del diàleg, que repercutisca en l'adopció per consens de les mesures que l'alumne o alumna requerisca, i que assegure el seu benestar i integritat física i psicològica.

En casos extrems de no col·laboració, i esgotada la via del diàleg, el centre procedirà a l'aplicació del protocol que figura a l'annex III, de l'Ordre 62/2014, de 28 de juliol, i a la notificació a la conselleria competent en benestar social i protecció de la infància, a través del full de notificació, segons s'estableix en l'Ordre 1/2010, de 3 maig.

d) Seguiment

La persona coordinadora d'igualtat i convivència s'encarregarà de supervisar l'aplicació d'aquest protocol i vetlarà perquè:

IES FRANCISCO FIGUERAS PACHECO

C/ Fernando Madroñal, n°35 - 03007 Alicante
Teléfono 965 93 64 95 - Fax 965 93 64 96
03001908@gva.es

Proyecto cofinanciado por los Fondos FEDER, dentro del Programa Operativo FEDER de la Comunidad Valenciana 2014 - 2020

- L'equip orientador preste assessorament psicopedagògic a l'alumnat amb un desenvolupament sexual diferent, amb disconformitat de gènere o en procés de transició per a fer un seguiment del desenvolupament de la seua vida escolar.

- El tutor o la tutora observe i faça un control periòdic del cas, tant de l'estat de l'alumne o alumna com del grup en el qual s'integra, i es coordine amb l'equip docent del grup-classe de referència.

- El tutor/tutora, el cap d'estudis, l'equip orientador i el coordinador d'igualtat i convivència es reunisquen de manera periòdica, setmanalment o de manera quinzenal, segons es determine en cada cas.

- Es preste una atenció individualitzada a l'alumne o alumna per part de l'equip orientador, tutors, dels membres de l'equip directiu, de la persona coordinadora d'igualtat i convivència i de la resta de l'equip docent. Es pot valorar la conveniència de nomenar un tutor o tutora personal, triat pel propi alumne/a, que siga una persona de referència per a l'alumne/a o amb qui tinga un major grau de confiança i empatia.

- L'observació, la supervisió i l'acompanyament d'aquests casos s'ha de realitzar de manera que l'alumne o alumna no perceba un tractament diferenciat que li estigmatitze i evitar així una doble discriminació.

- Una vegada finalitzada l'aplicació del protocol, les accions de formació i sensibilització que hagen tingut un impacte positiu seran incorporades als reglaments i plans que regulen el funcionament i la convivència al centre.

e) Accions de sensibilització

El centre adoptarà i inclourà a la PGA accions de sensibilització i informació dirigides al conjunt de la comunitat educativa que asseguren el respecte a la diversitat d'anatomies sexuals i reproductives i a la identitat de gènere.

f) Accions de formació

El coordinador/a de formació, en col·laboració amb el coordinador o la coordinadora d'igualtat i convivència, organitzarà activitats formatives que aborden qüestions relatives al desenvolupament sexual diferent, la identitat de gènere, la diversitat LGTBI i l'educació afectiu-sexual, perquè s'inclouen en els plans d'estudi i programacions, de manera que el centre educatiu es convertisca en un espai que garantisca la igualtat i la diversitat, confortable i lliure de discriminació o violència.

En els cursos de formació o tallers impartits per professionals externs, els continguts hauran d'estar avalats per experts i per la literatura científica sobre la matèria (ciències psicosocials i biomèdiques), i s'evitarà, en qualsevol cas, pseudoformació basada en mites, supersticions o estereotips.

Es podran organitzar ponències, xarrades o la impartició de tallers a càrrec d'experts o especialistes en la matèria:

- En col·laboració amb l'AMPA, per a pares, mares i familiars, en horari extraescolar i adreçats a tota la comunitat educativa.

- Incloses en el Programa de formació anual en centres, per al professorat.

En l'àmbit del Pla d'acció tutorial i del Pla d'atenció a la diversitat:

IES FRANCISCO FIGUERAS PACHECO

C/ Fernando Madroñal, n°35 - 03007 Alicante
Teléfono 965 93 64 95 - Fax 965 93 64 96
03001908@gva.es

Proyecto cofinanciado por los Fondos FEDER, dentro del Programa Operativo FEDER de la Comunitat Valenciana 2014 - 2020

- S'incorporarà un programa d'educació afectiva i sexual, progressiu i adaptat al currículum vigent de les diferents etapes educatives reglades.

- Respecte a la identitat de gènere, es tindrà present en qualsevol activitat acadèmica del centre i també en les activitats complementàries i extraescolars.

Per al desenvolupament de les actuacions de sensibilització, formació i acompanyament de l'alumnat trans i intersexual, el centre educatiu comptarà amb el suport i l'assessorament dels CEFIRE, el Servei Psicopedagògic Escolar, els departaments d'orientació, els gabinets psicopedagògics municipals i amb els col·lectius LGTBI més representatius i registrats legalment.

Pel que fa al professorat, la informació i la formació docent és imprescindible perquè es traduïska en actituds de respecte i atenció a les diferències individuals.

f) Coordinació entre administracions

La Direcció General de Política Educativa promourà procediments de coordinació d'actuacions i d'intercanvi de recursos amb altres departaments, especialment amb la direcció competent en igualtat i la direcció competent en salut sexual, orientats a la prevenció, detecció i intervenció davant situacions de vulnerabilitat que suposen amenaces per al desenvolupament integral de l'alumnat trans i de les persones amb intersexualitats: accions conjuntes, campanyes institucionals, programes educatius en què col·laboren diferents administracions, etc.

Coordinació amb la Unitat de referència per a la Identitat de Gènere i la Intersexualitat (UIGI)

En els casos en què l'alumnat estiga immers en un procés de transició de gènere, els centres podran sol·licitar, a petició de la família, l'assessorament dels professionals de la Unitat de referència per a la Identitat de Gènere i Intersexualitat per a ajustar la resposta educativa a les necessitats de l'alumnat amb identitat de gènere divergent o amb desenvolupament sexual diferent.

8. DETECCIÓ DE NECESSITATS I PLANIFICACIÓ D'ACCIONS DE FORMACIÓ EN LA MATÈRIA DE CONVIVÈNCIA POSITIVA, RESOLUCIÓ DE CONFLICTES, IGUALTAT DE GÈNERE, DIVERSITAT SEXUAL, FAMILIAR I DE GÈNERE, I EN EDUCACIÓ SEXUAL DIRIGIDES A TOTA LA COMUNITAT EDUCATIVA, EN COHERÈNCIA AMB EL PLA DE FORMACIÓ DE CENTRE.

D'acord amb l'article 14 del Decret 39/2008, els objectius dels plans de formació específica en matèria de convivència del Centre són els següents:

a) Per al professorat:

- 1.a. Promoure plans de formació que donen a conèixer aspectes teòrics bàsics de la convivència.
- 2.a. Dotar el professorat de recursos bàsics per a la detecció, la prevenció i la resolució de conflictes.
- 3.a. Promoure la implicació del professorat a través d'un projecte educatiu de centre i del pla de convivència.

b) Per a les famílies:

1.b. Sensibilitzar els pares, mares, tutors o tutores sobre la importància de previndre conductes violentes, xenòfobes o sexistes en els seus fills i filles.

IES FRANCISCO FIGUERAS PACHECO

C/ Fernando Madroñal, nº35 - 03007 Alicante
Teléfono 965 93 64 95 - Fax 965 93 64 96
03001908@gva.es

Proyecto cofinanciado por los Fondos FEDER, dentro del Programa Operativo FEDER de la Comunidad Valenciana 2014 - 2020

2.b. Dotar les famílies de recursos per a detectar la implicació dels seus fills o filles en conflictes i donar pautes d'actuació.

3.b. Promoure la implicació de les famílies en l'aplicació del pla de convivència.

La formació de tots els components de la comunitat educativa en temes de convivència i resolució de conflictes resulta imprescindible per a mantindre un clima favorable en el Centre.

És necessària una formació permanent i específica per part del professorat, del Departament d'Orientació i de l'Equip Directiu del Centre per atendre situacions relacionades amb la convivència i la conflictivitat. Aquesta formació inclou temes com a habilitats socials, educació emocional, resolució de conflictes, estratègies per a fomentar la participació, intervenció davant problemes de conducta, violència a les aules, violència de gènere, assetjament escolar...

La **prevenció dels conflictes és la part de l'educació que l'alumnat rep en l'Institut**. D'una banda, la Direcció del Centre promou la participació de l'alumnat en la gestió de l'Institut, amb assemblees de delegats, en les quals es tracten temes relacionats amb la convivència, a més d'altres aspectes de la vida del Centre, i se'ls forma en processos democràtics i cívics. A més, en totes les àrees que s'imparteixen en el Centre s'inclouen activitats educatives que contribueixen a desenvolupar les actituds i les conductes que afavoreixen la convivència. D'altra banda, el Pla d'Acció Tutorial, dissenyat pel Departament d'Orientació amb el vistiplau de la Direcció, inclou accions concretes encaminades a formar els estudiants en la resolució pacífica de conflictes, en el foment de la creació de grup, en l'erradicació d'actituds xenòfobes, en educació emocional, etc. Des del Departament d'Activitats Extraescolars i Complementàries es programen activitats per a formar els estudiants de tots els nivells en la solidaritat, en la cooperació, en educació afectiu-sexual que evite la violència de gènere, en habilitats socials, etc. A més, s'intervé activament mitjançant plans i projectes generals de tipus formatiu que propicien la participació de tota la comunitat educativa en les normes que regulen la convivència i que afavoreixen l'establiment d'una adequada comunicació entre les parts, com el Servei de Mediació (amb la corresponent formació), la Tutoria entre iguals... Com ja s'ha nomenat anteriorment, desenvolupem els següents programes:

- **PROGRAMA TEI, SESSIONS DE FORMACIÓ** per a l'alumnat de 3r d'ESO (setembre)

- **TROBADA DE L'ALUMNAT MEDIADOR**; Jornada de Convivència i Formació d'alumnes mediadors (octubre). Els objectius d'aquesta jornada són:

1) Crear un ambient socioafectiu que fomenta la comprensió, el respecte, el diàleg i la cooperació entre els participants.

2) Recordar les tècniques de mediació entre iguals.

3) Preparar la presentació de la mediació com a mètode de resolució de conflictes a les tutories de 1r d'ESO.

4) Elaborar un calendari de parelles de mediadors per a romandre al punt de trobada de mediació durant els esbarjos.

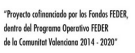
- **PLA DIRECTOR PER A LA CONVIVÈNCIA I LA MILLORA DE LA SEGURETAT EN ELS CENTRES ESCOLARS I EN ELS SEUS ENTORNS**. 1r ESO: xarrada sobre els riscos associats a les noves tecnologies i a l'ús de xarxes socials (inclou *ciberbullying*). 4t ESO: xarrada sobre Delictes d'Odi.

- **CURS DE FORMACIÓ DE MEDIACIÓ** en el CEMA, Els Molins de Crevillent. És un programa de Mediació Escolar, que pretén educar per a la pau i per a la resolució positiva dels conflictes, és un dels programes implantats en el nostre centre per a la millora de la convivència (novembre).

IES FRANCISCO FIGUERAS PACHECO

C/ Fernando Madroñal, n°35 - 03007 Alicante
Teléfono 965 93 64 95 - Fax 965 93 64 96
03001908@gva.es

Els objectius del curs són: formar els alumnes en les tècniques de mediació i crear un ambient socioafectiu que fomenti la comprensió, el respecte, la valoració entre els participants, el diàleg, la cooperació i la convivència solidària, creant un grup unit que treballa per a la bona convivència en el nostre institut.

- **PROGRAMA 12-16: TALLERS DE PREVENCIÓ DE LES DROGODEPENDÈNCIES.** Tallers organitzats per la Regidoria d'Acció Social de l'Ajuntament d'Alacant, s'imparteixen en tots els grups de l'ESO i en els grups de 1r de Batxillerat (de gener a març)

- **TALLERS DE SENSIBILITZACIÓ "MICROMASCLISMES"**, impartits per l'alumnat de 2n del CFGS d'Animació Sociocultural per a l'alumnat de 3r d'ESO (gener).

- **PROGRAMA LES BELLES DESPERTEN**, programa per a la prevenció de la violència de gènere adreçat a l'alumnat de 4t d'ESO. Tallers organitzats per la Regidoria d'Igualtat en els quals tots els nostres alumnes i totes les nostres alumnes de 4t d'ESO prenen consciència que la gelosia i el control poden conduir a la violència. (febrer/març).

- **TALLERS EN LA GRANJA ESCOLA LA LLOMA, ORGANITZATS PER L'AMPA (CAP DE SETMANA).** Tallers d'Educació Emocional (tallers per a previndre conductes d'assetjament escolar i comportaments de violència de gènere) i activitats multiaventura.

Objectius d'aquest programa:

Objectius generals:

- Mostrar la importància dels valors com a respecte, igualtat, solidaritat, amor, amicitat, tolerància, honestat, sinceritat, consciència, justícia, companyonia i motivar els xiquets, xiquetes i adolescents perquè actuen segons aquests.
- Previndre conductes d'assetjament escolar i comportaments de violència de gènere.
- Promoure conductes que fomenten el benestar social i psicològic en l'àmbit acadèmic i desenvolupar espais inclusius amb tota mena de diversitats.

Objectius específics:

- Proporcionar informació sobre els conceptes d'assetjament escolar i violència de gènere i les seues dimensions.
- Crear espais de comunicació participativa en els quals cada persona podrà expressar-se lliurement.
- Proporcionar eines de canvi mitjançant dinàmiques grupals.
- Reflexionar sobretot allò après en les sessions i sobre com pot actuar cada persona (començant per una mateixa) per a aconseguir una millora encaminada a un món millor i més just.

- **PROGRAMA PIES.** Durant els mesos de març i abril l'alumnat de 2n i 3r d'ESO participa en el programa PIES.

El Programa d'Intervenció en Educació Sexual (PIES) té com a objectiu general l'educació en valors que promociónen una vivència positiva de la pròpia sexualitat i uns comportaments sexuals concordes amb les opcions més saludables.

El programa va adreçat a població adolescent, concretament a estudiants de 2n i de 3r de l'ESO. El PIES es va iniciar en el curs 2009/2010, recollint la rica experiència prèvia d'activitats d'educació sexual a l'escola que ja es realitzaven des d'anys arrere en els diferents Departaments de Salut de la Comunitat Valenciana.

El PIES és una activitat de les Conselleries de Sanitat i Educació que es desenvolupa gràcies al treball conjunt dels tècnics de promoció de la salut, que desenvolupen les tasques de coordinació i formació dels professionals conjuntament amb els sexòlegs dels Centres de Salut Sexual i Reproductiva; i del personal d'atenció primària, especialment infermeria i

IES FRANCISCO FIGUERAS PACHECO

C/ Fernando Madroñal, n°35 - 03007 Alicante
Teléfono 965 93 64 95 - Fax 965 93 64 96
03001908@gva.es

Proyecto cofinanciado por los Fondos FEDER, dentro del Programa Operativo FEDER de la Comunitat Valenciana 2014 - 2020

matrones, que imparteixen els Tallers a les aules, en col·laboració amb els psicopedagogs o docents responsables del PIES als centres educatius.

9. PROTOCOL DE PREVENCIÓ I ACTUACIÓ DAVANT L'ASSETJAMENT LABORAL EN CENTRES DOCENTS.

L'objecte d'aquest protocol és establir el procediment d'actuació de la Generalitat en els supòsits d'assetjament laboral de qualsevol naturalesa (assetjament moral, sexual o per raó de sexe, discriminatori o altres situacions de violència laboral).

9.1 CONCEPTES D'ASSETJAMENT LABORAL.

Es considerarà assetjament laboral tota una sèrie de conductes indesitjables i inacceptables, ocorregudes en l'entorn laboral, incloses en un marc conceptual ampli per qualsevol mitjà (entre ells, l'ús de la noves tecnologies, ciberassetjament). Aquesta sèrie de conductes impliquen situacions de violència laboral.

En totes les categories i tipologies es tindrà en compte la perspectiva de gènere en l'anàlisi de la situació. Quan s'obtinguen dades per a l'anàlisi de la situació es desglossaran les situacions tenint en compte els casos d'assetjament per sexe.

ASSETJAMENT MORAL:

També es denomina assetjament psicològic. Seguint la doctrina científicotècnica, així com la jurisprudència a Espanya, que ha girat entorn de les idees del Professor Heinz Leymann, s'entén per assetjament moral "aquella situació en què una persona o grup de persones exerceixen una violència psicològica de manera sistemàtica, recurrent i durant temps prolongat, sobre una altra persona o persones en el lloc de treball, amb la finalitat de destruir les seues xarxes de comunicació, així com la seua reputació i/o pertorbar greument l'exercici de les seues funcions". L'accepció exclou, per tant, les accions esporàdiques o aïllades o puntuals. Així doncs, l'assetjament moral comprén una sèrie de conductes i actuacions indesitjables, sempre que s'exercisquen de manera sistemàtica i reiterada en el temps:

CATEGORITZACIÓ	CONDUCTES TIPUS
Aïllar/Ignorar/Abús social Excloure i no deixar participar	<ul style="list-style-type: none"> . Dificultar la realització del treball . Privar de realitzar qualsevol activitat . Negar la informació o els recursos necessaris per a fer el treball habitual . Cursar ordres de treball impossibles o contradictòries...

CATEGORITZACIÓ	CONDUCTES TIPUS
Menysprear/ Xantatge emocional Humiliar/Coaccionar/Culpabilitzar	<ul style="list-style-type: none"> . Accions contra la reputació o la dignitat personal o social per mitjà d'actituds i comentaris que qüestionen o tracten de ridiculitzar un persona pel seu aspecte o condicions físiques, idees, creences, etc. o a través d'atacs a la seua

	<p>vida privada. Realitzar comentaris o difondre rumors negatius en perjudici de la reputació professional.</p> <p>. Criticar sistemàticament</p>
Anul·lar la llibertat individual	<p>. Qualsevol acció que supose manipulació, control o vigilància no justificada i discriminatòria.</p>

ASSETJAMENT SEXUAL:

Qualsevol comportament, verbal o físic, de naturalesa sexual que tinga el propòsit o produïska l'efecte d'atemptar contra la dignitat d'una persona, en particular quan es cree un entorn intimidatori, degradant o ofensiu (Art. 7.1. de la Llei orgànica 3/2007 per a la igualtat efectiva de dones i homes).

Possibles conductes:

- . Relació forçada o tocaments. Contacte físic no desitjat de naturalesa sexual.
- . Comentaris sexistes. Conducta verbal de naturalesa sexual (insinuacions, propostes) que agredisquen la persona afectada des d'una perspectiva psíquica més que física.

Les característiques més significatives són que tenen un caràcter no desitjat per la persona que el rep i que l'assetjament sexual no necessita d'un comportament reiterat o prolongat en el temps per a ser considerat com a tal i tindre conseqüències jurídiques.

ASSETJAMENT PER RAÓ DE SEXE:

Qualsevol comportament realitzat en funció del sexe d'una persona, amb el propòsit o l'efecte d'atemptar contra la seua dignitat i de crear un entorn intimidatori, degradant o ofensiu (Art. 7.2. de la Llei orgànica 3/2007 per a la igualtat efectiva de dones i homes).

ASSETJAMENT DISCRIMINATORI:

Tota conducta no desitjada relacionada amb l'origen racial o ètnic, la religió o les conviccions, la discapacitat, l'edat o l'orientació sexual d'una persona, que tinga com a objectiu o conseqüència atemptar contra la seua dignitat i crear un ambient intimidatori, humiliant o ofensiu.

L'assetjament per raó d'origen racial o ètnic, religió o les conviccions, la discapacitat, l'edat o l'orientació sexual es consideren en tot cas actes discriminatoris.

Les categories que es podrien incloure per a l'anàlisi serien, entre altres, la discriminació:

- Per ser dona (masclisme).
- Per orientació sexual (homofòbia).
- Per identitat de gènere.
- Per motius racials i/o ètnics (racisme).
- Per origen, nacionalitat, cultura i/o valors diferents (xenofòbia).
- Per diversitat funcional.
- Per motius religiosos.
- Per adscripció grupal.

SITUACIONS DE VIOLÈNCIA LABORAL:

Qualsevol altra situació no inclosa en els supòsits anteriors que supose per al personal empleat públic el fet de rebre abusos, amenaces, atacs en circumstàncies relacionades amb la seua activitat laboral, que posen en perill, implícitament o explícita, la seua seguretat, el seu benestar o la seua salut (física i/o psíquica). Inclou tant la violència física (agressió física sobre el treballador/a o causar danys en propietats de l'organització o del personal) com la violència psicològica (intimidació, amenaces, conductes de violència psicològiques susceptibles de causar mal psicològic i moral, etc.).

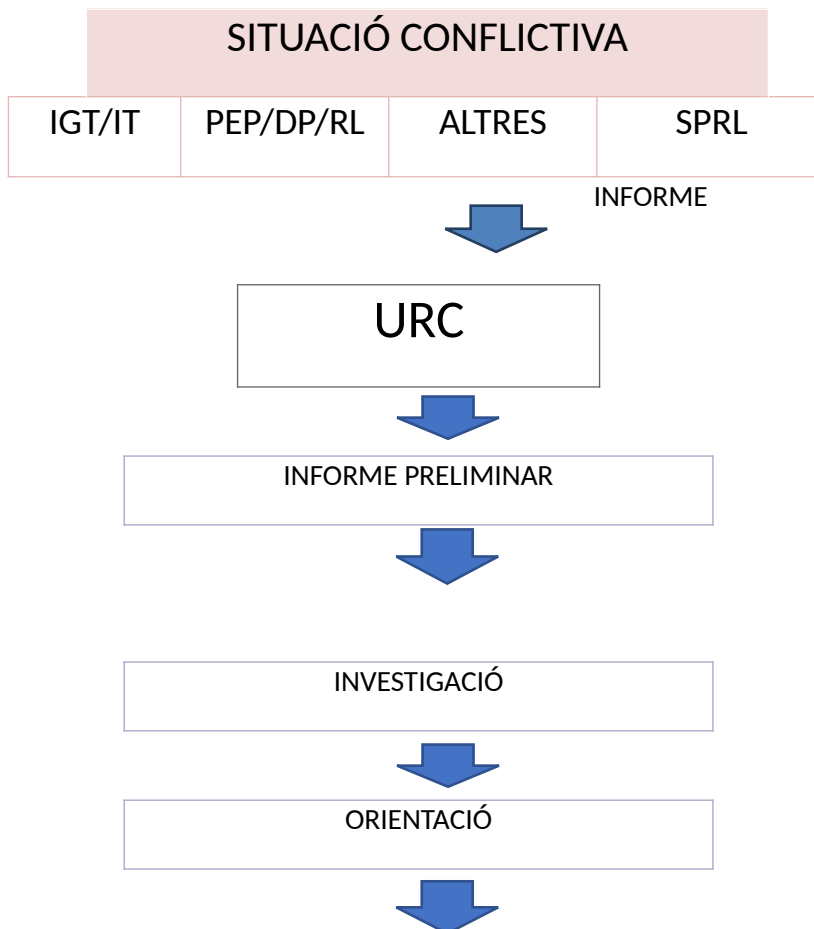
CONFLICTE:

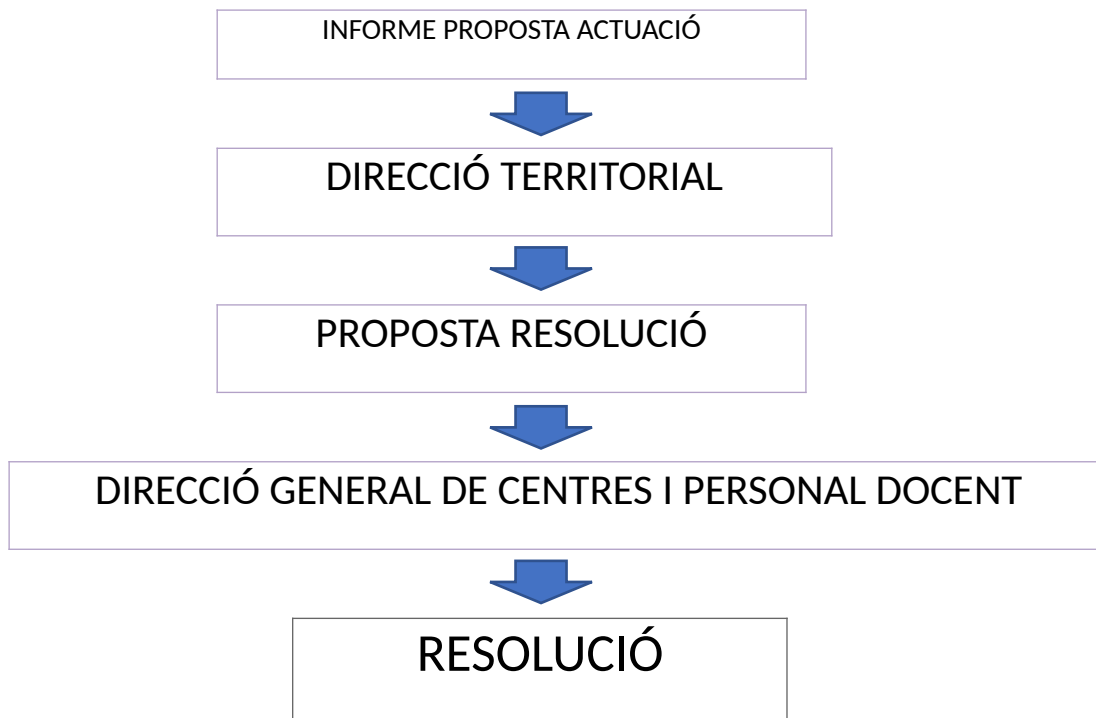
S'entén com a tal la interacció de persones interdependents que perceben oposició d'interessos, objectius i/o valors que veuen en l'altra part un obstacle a les seues metes, quan almenys una de les parts experimenta que la situació creada minva el seu dret a la dignitat en el treball i té dificultat per a defensar-se d'aquesta situació, no considerant-se conflicte aquelles situacions aïllades, merament ocasionals o derivades de desacords raonables en una relació laboral.

MEDIACIÓ:

És una intervenció en què dues o més parts implicades en un conflicte treballen amb una tercera, la persona medidora, imparcial i neutral, que, no tenint poder ni autoritat per a prendre decisions sobre el resultat final, ajuda en la consecució d'un acord mútuament acceptable entre les parts amb la finalitat de generar les seues pròpies solucions.

ESTRUCTURA DE PROCEDIMENT D'ACTUACIÓ:

IGE: Inspecció General Educació / **ITE:** Inspecció Territorial Educació

PEP: Personal Empleat Públic / **DP:** Delegat de Prevenció

RL: Representant Legal / **URC:** Unitat Resolució de Conflictes

SPRL: Servei Prevenció Riscos

PROCEDIMENT D'ACTUACIÓ

FASES	RESPONSABLES	TERMINI
FASE I: Inici del procediment		
1. DETECCIÓ	DDTT D'EDUCACIÓ Administració educativa (Direcció del centre educatiu) Altres òrgans administratius (Inspecció d'Educació,	

	SPRL) Delegats/es de Prevenció	
2. PRESENTACIÓ SOL·LICITUDS	Persones implicades Les persones delegades de prevenció, membres de junta de personal. L'òrgan administratiu coneixedor (Inspecció d'Educació, SPRL, Direcció del Centre)	
3. INFORME DE LA DIRECCIÓ TERRITORIAL	URC (pot haver-hi un informe previ de la Inspecció o del SPRL, si és el cas)	15 dies hàbils des de la sol·licitud
FASE II: Investigació	RESPONSABLES	TERMINI
4. ANÀLISI I ESTUDI DEL CLIMA DE TREBALL 5. PROPOSTA O NO DE MEDIACIÓ PRÈVIA 6. PODRAN DEMANAR INFORME DELS ÒRGANS ADMINISTRATIUS	URC	
FASE III: Orientació	RESPONSABLES	TERMINI
7. ORIENTACIÓ I ATENCIÓ DE LES PERSONES IMPLICADES 8. REALITZACIÓ DE MEDIACIÓ, SI ÉS EL CAS 9. ELABORACIÓ DE L'INFORME DE PROPOSTA D'ACTUACIÓ: . Mesures adoptades en la mediació	URC	TOTAL: 30 Dies hàbils des de la sol·licitud. Termini ampliable justificadament

. Mesures cautelars provisionals . Comunicació a òrgans administratius o jurisdiccionals		
FASE IV: Propostes de resolució	RESPONSABLES	TERMINI
10. ELABORACIÓ I TRASLLAT DE LA PROPOSTA DE RESOLUCIÓ A LA DGPD	DT	

FASE V: Resolució	RESPONSABLES	TERMINI
11. RESOLUCIÓ I TRASLLAT ALS ÒRGANS COMPETENTS PER A L'EXECUCIÓ DE LES ACTUACIONS I INFORMACIÓ ALS INTERESSATS EN EL PROCEDIMENT	DIRECCIÓ GENERAL DE CENTRES I PERSONAL DOCENT (DGCD)	
12. INFORME ESTADÍSTIC ANUAL QUE ES REMETRÀ A LA DGPD I AL COMITÉ DE SEURETAT I SALUT	DT EDUCACIÓ	ANUAL

10. PROCEDIMENT PER A ARTICULAR LA COL-LABORACIÓ AMB ENTITATS I INSTITUCIONS DE L'ENTORN EN EL PLA DE CONVIVÈNCIA I IGUALTAT.

Un apartat fonamental en el nostre Pla de Convivència i Igualtat és la prevenció. Per aquesta raó, en el nostre pla de formació es contemplen múltiples xarrades, tallers, etc. encaminats a la millora de la convivència i/o a la prevenció de situacions contràries a aquesta. La majoria d'aquesta mena de xarrades estan impartides per organismes oficials especialistes en la matèria. Així demanem col·laboració a l'Ajuntament d'Alacant (Regidoria de la Joventut, Regidoria d'Educació, Regidoria d'Igualtat...), a la Diputació d'Alacant, a la Policia Municipal i al Cos Nacional de Policia.

Resulta indubtable la influència del context social pròxim en l'alumnat, ja que contribueix a determinar els seus gestos, valors, aspiracions i comportaments, així com el seu grau d'integració social i escolar, amb les següents repercussions en la seua adaptació. El coneixement del context pot servir per anticipar-nos a problemes de convivència

IES FRANCISCO FIGUERAS PACHECO

C/ Fernando Madroñal, n°35 - 03007 Alicante
Teléfono 965 93 64 95 - Fax 965 93 64 96
03001908@gva.es

Proyecto cofinanciado por los Fondos FEDER, dentro del Programa Operativo FEDER de la Comunidad Valenciana 2014 - 2020

que puguen sorgir i per contribuir a rendibilitzar els recursos que existeixen al nostre voltant: ofertes culturals, programes educatius, associacions de barri, etc.

El professorat ha de contribuir amb la seua pròpia posició educativa davant tots aquests factors que configuren el context social on s'hi troba el seu alumnat. Aquesta posició ha de caracteritzar-se per una inquietud per conèixer l'entorn vital de l'alumnat que porte a una millor comprensió.

Línies d'actuació per a maximitzar la proposta educativa a partir del coneixement de l'entorn:

- Col·laboracions d'agrupacions (institucions, ONG existents en l'entorn...)
- Un possible repertori de recursos en l'àmbit local i municipal podria consistir en:
 - Centres de documentació.
 - Videoteques i Biblioteques municipals.
 - Tallers d'animació a la lectura.
 - Trobades literàries.
 - Escoles esportives.
 - Campanya de sensibilització de medi ambient.
 - Tallers de consum.
 - Exposicions i debats permanents sobre temes d'interés social local.
 - Projectes de solidaritat i tolerància.
- Treballar els temes transversals a través de les àrees o en tutoria mitjançant qualsevol tema relacionat amb l'entorn pròxim: conflictes socials i personals, droga, associacionisme juvenil, política, etc.

11. ESTRATÈGIES PER AL SEGUIMENT, L'AVALUACIÓ I LA DIFUSIÓ DEL PLA DE CONVIVÈNCIA I IGUALTAT.

Perquè el Pla de Convivència i Igualtat es convertisca en un vertader instrument per a la millora de la convivència ha de ser conegut, valorat i avaluat per tots els sectors de la Comunitat Educativa.

El Professorat, a través de les diferents estructures de govern i coordinació docent que té establides, és a dir:

- Consell Escolar i Comissió de Convivència.
- Claustre de Professors.
- Equips docents.
- COCOPE

Les Famílies, a través de les diferents estructures de participació establides al Centre:

- Consell Escolar i Comissió de Convivència
- Associació de Mares i Pares (AMPA)
- Assemblea de mares i pares.

L'alumnat, a través de:

- Els seus pares i mares.

IES FRANCISCO FIGUERAS PACHECO

C/ Fernando Madroñal, n°35 - 03007 Alicante
Teléfono 965 93 64 95 - Fax 965 93 64 96
03001908@gva.es

"Proyecto cofinanciado por los Fondos FEDER,
dentro del Programa Operativo FEDER
de la Comunitat Valenciana 2014 - 2020"

- El seu tutor o tutora.
- Assemblees d'Aula.
- Delegats,-es de classe.

Altres personal del Centre i institucions, facilitant-los un exemplar del Pla de Convivència i Igualtat o a través de la pàgina Web del Centre.

. L'**avaluació** del Pla d'Igualtat i Convivència competeix al consell escolar. La comissió de convivència del consell escolar del centre realitzarà el **seguiment** del Pla i elaborarà trimestralment un informe, que presentarà al consell escolar. Aquest informe recollirà les incidències produïdes, les actuacions dutes a terme, els resultats aconseguits i les propostes de millora que s'estimen pertinents.

La **Direcció del Centre** elaborarà un informe anual sobre la convivència del centre, que enviarà a la Direcció Territorial corresponent, en els termes que preveu l'article 6.5 de l'Ordre 62/2014, de 28 de juliol. La Direcció General de Política Educativa activarà en l'última quinzena del mes de juny la plataforma perquè els centres formalitzen aquest informe.